

GALEB

5

**LETNIK XXIV.
1977 - 1978**

Galeb

Mladinska revija

VSEBINA

Vlado Firm: Vratolomne dogodivščine	
Matička in njegovega strička . . .	113
Meta Rainer: Raketa	117
Franci Lakovič: Krojaček	117
Angelo Cerkvenik: Ali je miška jokala?	118
Ali veš, da...	120
Miroslav Košuta: Kje stanuješ mala miška	121
Črtomir Šinkovec: Pogovor o hvaležnosti	121
Kotiček za najmlajše: Vera Poljšak: Lačna lisica	122
Povezani predmeti, Izložba	123
Tone Pavček: Kako raste mama	124
Franci Lakovič: Okvara	124
Valentin Polanšek: Klobasa in malinov sok	125
Slike iz narave: Nakodrani papagajčki, Pav	127
Zanimivosti	128
Ludovika Kalan: Nesrečni nageljček . . .	129
Utrinki iz sedanjosti: Lojze Abram: Bali: otok srečnih ljudi	131
Iz življenja naših šol: Lojze Abram: »Mala Gaja«, časopis gropajske šole	133
Oddaje radia »Trst A« za slovenske šole, Razstava otroških risb na sedežu RAI	134
Šport: Ivan Furlanič - Mario Sušteršič: Odbojka	135
Zapojmo veselo: Miroslav Košuta: Vitez na obisku	136
Šolarji pišejo	137
Daniilo Gorinšek: Nad miško	138
Angelo Cerkvenik: Važni so škornji	141
Urednikova pošta	144
Za bistre glave	3. stran platnic

Ilustracije za 5. številko Galeba so naredili: Marjanca Jemec Božič (str. 118, 119, 120, 138); Marjeta Cvetko (str. 121); Robert Hlavaty (str. 129, 130); Božo Kos (str. 117, 124); Jasna Merku (str. 117); Š. P. (str. 113-116); Magda Tavčar (str. 121, 122, 123, 126, 141).

Priloga: Kraški pust - besedilo in slike: Lojze Abram; Reke na Goriškem: Soča - besedilo in slike: Slavko Rebec.

LETNIK XXIV. FEBRUAR 1978 ŠTEV. 5

Mesečnik (8 številok)

Izdaja:

Založništvo
tržaškega
tiska, Trst

Glavni urednik:

Lojze Abram

Odgovorni urednik:

Albin Bubnič

Uredništvo in uprava:

Ul. G. Amendola 12
34134 Trst - Tel. 41 55 34

Tiska:

Graphart, Trst, tel. 77 21 51

Naslovna stran:

Erik Tulliach

2. r. os. šola OPČINE

Posamezna številka:

400 lir

Letna naročnina:

3.000 lir

Galeb je registriran na sodišču v Trstu pod številko 158 od 3.5.1954

Galeb je včlanjen v zvezo periodičnega tiska USPI (Un. Stampa Periodica Italiana)

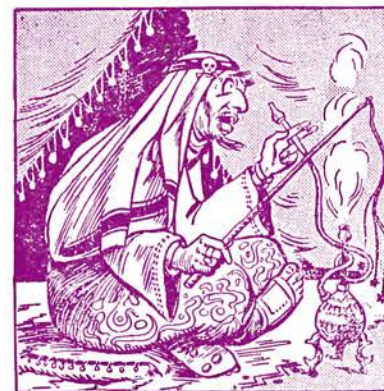
Vlado Firm

Ilustr.: Š. P.

Vratolomne dogodivščine Matička in njegovega strička

53. Pod palmami je tabor stal s premnogimi šotori, bil res mogočen je tako kot sultanovi dvori. Pred njim zagledal striček je puščavske beduine, ki v senci šotorskih so kril branili se vročine. To strička ni zanimalo, preveč je bil pretresen, saj zanj zdaj položaj je bil kar žalosten in resen.

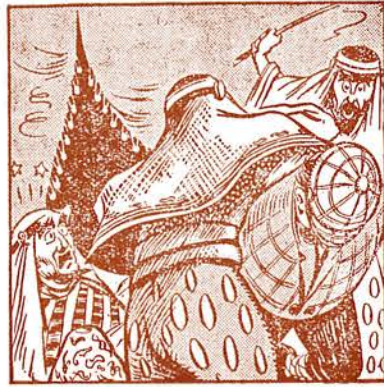
54. Sedi tam silni poglavar, strah in trepet puščave, v trepetu striček ustavi se, ne dvigne svoje glave. Pogled strašan premeri ga: »Kaj belec tukaj hočeš? Zdaj naš ujetnik si; a glej, če sebi slabo nočeš, ubogaj nas na vsak migljaj, sicer gorje bo s tabo, v puščavo bomo dali te, lačnim zverem za vabo!«

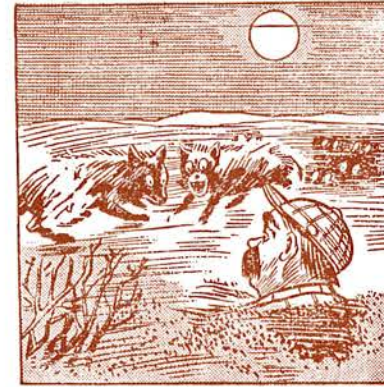
55. »Pokloni meni se takoj, kot je pri nas postava, v puščavi jaz sem poglavar, zaté najvišja glava!« To stričku nič ni prijalo, preveč je bil ponosen, znojiti brž se je začel, obraz postal je rosen. Toda glavar ni čakal več, bič silno zavihtel je, a striček jezen je postal, od gneva zaihtel je.

56. Vso silo, kar jo je imel, na mah je uporabil. Če v taki stiski bi ne bil, kako bi z njim se zgrabil! Kaj pač mu preostalo je, zalet močan si vzela, pomeri brž, korak stori in v trebuh ga zadela je. Junaško striček se drži, prav nič ga ne zanima, glavlar se pa po tleh zvali, nemočno z glavo kima.

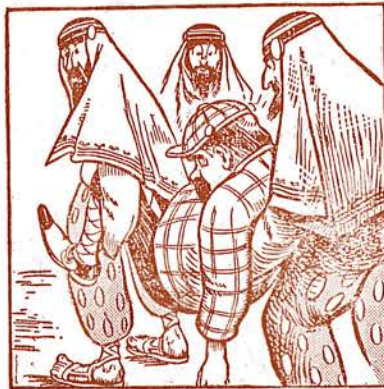
57. In že priskočijo možje, na strička navalijo, a on se jim takoj ne vda, močno se z njim borijo. Zažvižga bič čez hrbet mu, s pestjo dobi po glavi, preveč jih je in močni so, zaman se zoperstavi. Povežejo roke, noge, da ne bi mogel uiti, kot kup nesreče je na tleh, ne more se ganiti.

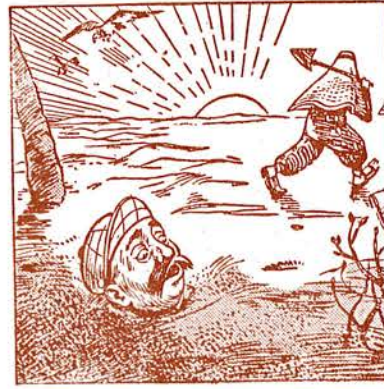
60. Podnevi ga je žežalo, je vroče sonce žgalo, stric gibati se mogel ni, povsod ga je tiščalo. Ponoči strah ga je bilo, ko slišal je šakale, zveri požrešne v temi so turobno zavijale. Glej te oči, oh, groza, strah, prišli so v bližino, ob glavi strička slastno so požirali že slino.

61. Pregrozna noč minila je, se striček je oddahnil, kaj hude muke je trpel, prav nič se ni premaknil. »Glej, juhej, mogoče je? Ni tamle moj Matiček?« Zagledal slona Jumba je, vesel zavrisne striček. V daljavi pesek v zrak frči, Matiček res prišel je, šakali hitro so ušli, pozabili na želje.

58. »Zdaj konec bo, pomoči ni,« stric ubogi premišljuje, od bunk ga vse telo boli, nad usodo obupuje. »Kaznujte ga,« kriči glavlar, »že dosti mi je tega, najhujšo kaznen naj dobi debela ta zalega!« Ukaz takoj se izvrši, povelje je grozeče, s težavo strica nesejo, da kar po tleh se vleče.

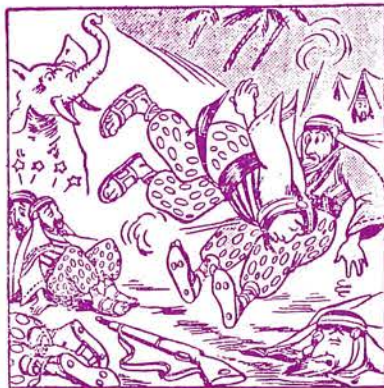
59. Stric niti se zavedal ni, kaj se bo z njim zgodilo, začel je vpiti na pomoč in gledal jih je milo. A groza, strah, kaj se godi, tam jamo so kopal! Li strička bodo živega tja v pesek zakopali? Resnično, tak je bil ukaz, prav taka kaznen strašna, v samotni je molela ven iz peska glava plašna.

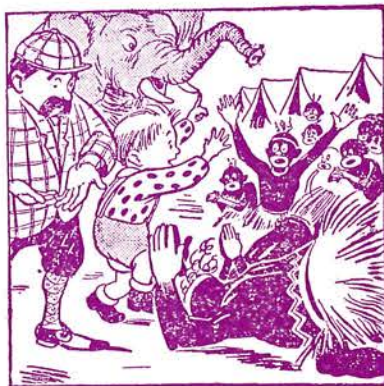
62. Ni časa dosti za pozdrav, je treba reševati, Matiček skoči s slona dol in brž začne kopati. Pomaga Jumbo, zvesti slon, sta strica osvobodila, iz jame sta izvlekla ga, na tla ga položila. Poglejte sliko, kakšna je, leži kot klada striček, slon z rilcem svojim ga hladi, reže vrvi Matiček.

63. In zdaj? »Osveta pride naj,« načrte striček kuje, otresa peska si iz hlač, nič več ne obupuje. Postal spet hraber je junak, odšla je vsa bojazen, »Naj čuti našo težko pest puščavska ta golazen.« Podajo hitro v tabor se, na čelu z Jumbom, slonom, Arabci se prestrašijo, beže vsi pred polomom.

64. Slon Jumbo je kar pobesnel, razdira jim šotore, na vse strani se razbeže, uide, kdor pač more. Kako leti po zraku vse, kot da je huda bitka, a slon miru jim več ne da, oddiha, ne počitka. Vse križem kražem že leži, to grozna je osveta, le slonov rilec vsepovsod na vso moč zdaj opleta.

65. In še nekako vesel je bil nenadne te rešitve, ki skoraj že obupal je — v svobodo ni vrnitve. To sužnji črni so bili, ujeti od Arabcev, brezvestnih teh surovežev, puščavskih tihotapcev. Hvaležni zdaj se klanjajo in prosijo zaščite, Matiček pa jim govori: »Svobodni ste, bežite!«

66. A glej! Zamorci ugledajo, kako nekdo se skriva; na lov za njim: »Ne boš ušel nam, glava ti ušiva!« In v skok in v dir se zaženo, veselo zakričijo, okrog šotorov tečejo in ga na moč lovijo. Slon Jumbo jim pomagat gre, za njimi brž lomasti, to ni več dobrodušen slon, podoben je pošasti.

67. Ohoj, juhej, to je glavar, se skrila je za šotore, prav rad bi kazni pač ušel, prepozno je — ne more. Prestrašen in obupan je, ve dobro, kaj ga čaka, saj proti njemu Jumbo slon strašno tuleč koraka. Glavar obupano strmi, to huda bude kazen, in položaj prav resen je, zanj prav zares porazen.

Meta Rainer

Ilustr.: Jasna Merku

Tine ima igrač za celo trgovino z mešano robo in železnino. Pa »nažica« strica Matica, da mu za Novo leto kupi še raketo! Ko jo dodobra navije, zleti v zrak in se zarije v oblak, da se usuje sneg skoz luknjo stricu Maticu na suktnjo, na strehe, na tlak in na breg pa še na Pokljuko za smuko!

Raketa

Franci Lakovič

Ilustr.: Božo Kos

KROJAČEK

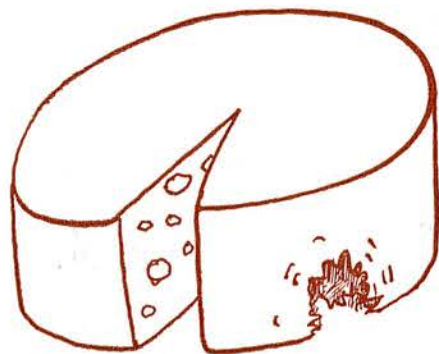
Naš krojač, če ni drugače kar zastonj pomeri hlače Mihcem, Petrom in Martinom ter vsem drugim potepinom.

Vsi krojačka se bojijo in pred škarjami bežijo, kajti mojster, ko prihaja za pozdrav jim kar — zalaja.

Ali je miška jokala?

V predmestju večjega obmorskega kraja živijo Jančevi v skromni enodružinski hišici sredi skrbno negovanega vrta. Jančevi niso bogati, revni pa tudi ne. Oče, Martin, dela v luki in kar lepo zasluži, mati, Mojca, je skrbna gospodinja, ki vsako paro desetkrat obrne, preden jo izda. Samo tako so lahko v nekaj letih plačali hišo in se izkopali iz dolgov. Dolga leta so si morali močno zategovati pas, saj morata Jančeva skrbeti še za tri otroke, za Nandeta, Maričo in najmlajšega šestletnika, ki ga vsi kličejo Miško, čeprav mu je ime Miha.

Mati še vedno gospodinja tako, kakor da še zmeraj tičijo do vratu v dolgovih, vendar pa se nihče v družini ne more pritoževati. Hrana je

dobra in obilna, vsi so spodobno oblečeni in obuti. Mojca prizadevno skrbi, da ne bi česa zmanjkalo, kar je v gospodinjstvu nujno potrebno. Zato ima vedno v zalogi dovolj moke, koruznega zdroba, riža, testenin,

krompirja, zabele, jajc, sira in še marsikaj drugega. Nekega dne je pregledovala in spopolnjevala zalogo: presenečena je opazila v hlebcu sira — luknjo. Nekdo si je privoščil nekaj drobnih grizljajev sira. Po skrbnejšem pregledu je ugotovila v siru odtise drobcenih drobcenih zobkov.

»Miška! Tatička premetena!« se je razhudila. »Ne boš več dolgo ropala, ne!« ji je zagrozila.

Pohitela je na podstrežje in poiskala mišnico. Dobro jo je očistila, položila vanjo nekaj rezin slanine in jo nastavila v shrambo.

»Miška gre na slanino kakor medved na med,« je mati razlagala družini, ko so vsi sedeli pri večerji. Povedala je, kako je nemarna glodavka zarila svoj smrček v hlebec sira. »Od kod neki se je prikradla zverinica, saj smo toliko let imeli pred njo svet mir?!«

»Prebogato zalogo imaš,« jo je podražil oče, »pa si je živalca mislila: zakaj si ne bi tudi jaz kdaj privoščila le skromno drobtinico sira!«

»Naposled mora tudi miška živeti, mar ne?« je pomodrovala Mariča in se poredno posmehnila.

»Že, že,« jo je rezko in nejevoljno zavrnila mati, »toda ne na naš račun!«

»Oh, mama, čemu se le po nepotrebnem grizeš? Koliko sira pa je mogla tako drobčkana tatička snesti?!« jo je skušal pomiriti Nande.

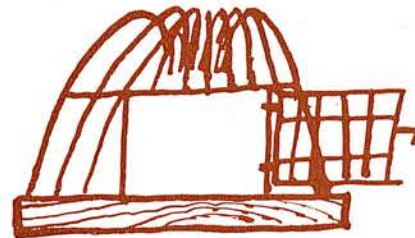
»Moja mama, vaša babica, je pogostoma dejala: "Več velja prihranjena drobtinica kakor sneden hle-

bec!" Mar mislite, da bi danes sedeli v svoji hiši, če bi mislila in delala tako, kakor mislite in kakor bi radi delali vi?«

»Mojca, Mojca,« se je zasmel oče, »vihar v kozarcu vode! Nehajmo že mlatiti prazno slamo! Miška bo skočila v mišnico in snedla v njej svojo zadnjo večerjo.«

Očetova prerokba bi se bila uresničila, če... Da, če...

Miška se je obotavljala. Ni hotela ugrizniti v nastavljeno vabo, pač pa si je privoščila še nekaj skromnih grizljajev vabljivega sira. Miško je zaman nekaj dni oprezoval za mi-

ško. Mati je več dni zapored pošiljala Miška v shrambo. No, peti dan se je srčkana tatička le ujela v past in urno pospravila tako mikavno narezano slanino. Miško je zagledal povabljenost v mišnici in je že hotel poklicati mamo. Ne, si je mislil, najprej si jo moram dodobra ogledati! Saj ni miške še nikdar videl tako od blizu. Stopil je bliže. Miška, pepelnatosiva, srčkana debeluška se je hudo prestrašila in skušala uiti, toda kam? Letala je bliskovito naglo okrog in okrog...

»Nič se ne boj!« je Miško miril preplašeno živalco.

In res, miška se je — kakor da ga je razumela — ustavila, sedla na zadek, se oprla na repek in se s prednjima tačkama oprla na žičasto mrežo. Pogledala ga je s prefestnimi

temnimi očki tako milo, tako proseče, da mu je seglo do srca.

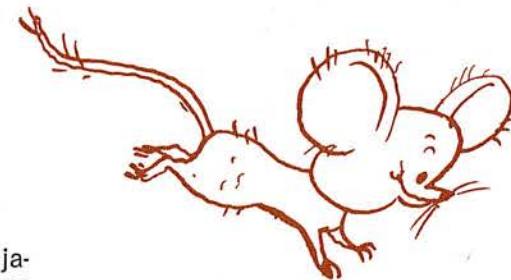
»Ubožica, ujela si se! Ne bi bila smela krasti! To je grdo!« ji je resno dopovedoval.

Miška je mahala s prednjima tačkama in ga proseče gledala. Očki so se ji zasolžili. Vsaj Mišku se je zdelo, da vidi v njenih očeh solze.

»Ubožica, nemara ima mladiče in mora skrbeti zanje. Mogoče je zato zvrtila luknjo v sir...« je modroval Miško.

»Saj joče, prav zares joče!« se je prepričeval Miško. Tudi njemu so se zasolžile oči.

Tako mična je, tako vsa prisrčna... Pa jo bo mama utopila, je rekla, je premišljeval Miško. Čim dalje jo je

gledal, tem bolj in bolj se mu je smilila. Saj ni, saj ne more biti hudobna! Tako dobre očke ima, tako je zlata! Mama bi jo utopila! Ne, ne sme je, prosil bom zanjo. Prosil? Prosil bo že, a mama je tako neizprosna. Očka, da, očka, bi jo utegnil rešiti, je upal. O, kako solzne očke ima! Prosila je, tako milo je prosila... Kaj naj naredi? Hm, kaj če bi jo kar izpustil iz mišnice? Mišnico bi postavil na okno, jo odprl in ubožica bi urno smuknila ven k svojim otročičem...

»Veš, miška, izpustil te bom, obljubiti mi pa moraš, da ne boš nikdar več vdrla v našo shrambo, da ne boš nikdar več kradla! To je grdo, veš! Obljubi!«

Miška je pomahala s prednjima tačkama. Tudi s srčkano glavico je pokimala. Prav zares je pokimala. Miško bi prisegel, da je pokimala. Razumela je in obljubila. Popoljšala se bo. Miška je pametna. Tako je Miško modroval, vzel mišnico, jo postavil na okno in miški še enkrat zabičal:

»Glej, da boš držala besedo, da ne boš dane besede prelomila, obljubi, obljubi mi!«

»Oči se ji solzijo.«

»Nikar ne joči, saj ti verjamem!« jo je potolažil in odprl mišnična vrata. Miška je švignila iz mišnice kakor krogla iz puške in skočila v vrt.

—o—

Obračun z mamo bo hud, zelo hud. Vse je tako kazalo. Mama je vzela v roke šibo. Miško je neutolažljivo ihtel in venomer ponavljal:

»Ko pa se je, ubožica, tako zelo solzila...«

»Le kaj čvekaš,« je rentočila mama, »od kdaj neki se miši solzijo, kradejo pač, kradejo, jokati pa ne znajo!«

Zamahnila je s šibo... Pošteno bi mu bila izprašila hlače, če ne bi bil urno vskočil oče in prijel mater za roko.

»Mojca, nikar,« jo je zaprosil, »Miško je videl, da je miška jokala. Jaz

mu verjamem, da je videl in da je jokala.«

»Martin, kaj ti ne šine v glavo? Še nikdar nisem ne videla ne slišala, da bi miš jokala,« ga je zavrnila Mojca.

»Res je, Mojca, ti nisi videla, jaz nisem videl, verjamem pa. Včasih oči ne vidijo, vidi pa — srce! In Miškovo srcece je videlo!«

»Mogoče, mogoče,« je popustila mama, ljubeče pogledala Miška in odložila šibo.

Miroslav Košuta

Kje stanuješ mala miška

Ilustr.: Magda Tavčar

Kje stanuješ, mala miška?
Kje stanuješ,
Kje domuješ,
kje je tvoja mala hiška?

Tam stanujem, kjer ni mačke.
Tam stanujem,
tam domujem,
kjer ne pridem v njene tačke.

Črtomir Šinkovec

Ilustr.: Marjeta Cvetko

Pogovor o hvaležnosti

Živel je kmet, ki je imel poleg drugih domačih živali tudi udomačenega sokola. Če ga je poklical, je priletel in mu sedel na roko.

Drugače je bilo s petelinom. Na videz drzen kokot se je neznansko bal gospodarja in tudi drugih ljudi. Sokol se je tej bojazni čudil. Nekoč pravi petelinu:

»Petelin, kako nesramno si nehvaležen. Gospodarju in drugim ljudem se približaš le, kadar ti prinese zrnja. Pogledaj pa nas, sokole. Drzni smo in hitreje letamo kot vsi drugi ptiči. Tudi nismo zaradi tega oholi, še manj pa smo plašljivi. Ljudje nas hranijo, zato smo do njih krotki in smo jim hvaležni.«

Petelin mirno poslušal in reče:

»Hvaležnost je prelepa reč, toda prepričan sem, da sokoli še nikoli niso videli pečenega sokola na gospodarjevi mizi. Jaz pa vidim, da se masti s pečenko iz mojega rodu.«

Ali veš, da...

... stane vsaka poskusna eksplozija najnovejše atomske bombe skoraj pol milijarde lir?

... so začeli pogozdovati slovenski Kras prvič leta 1850 in to v najbližji okolici Trsta?

... je človek prodril že čez 6000 metrov globoko v zemljo in to pri vrtanju naftnih vrelcev?

... ima neka vrsta vinske trte tako gost grozdni sok, da ga moremo uporabljati namesto črnila?

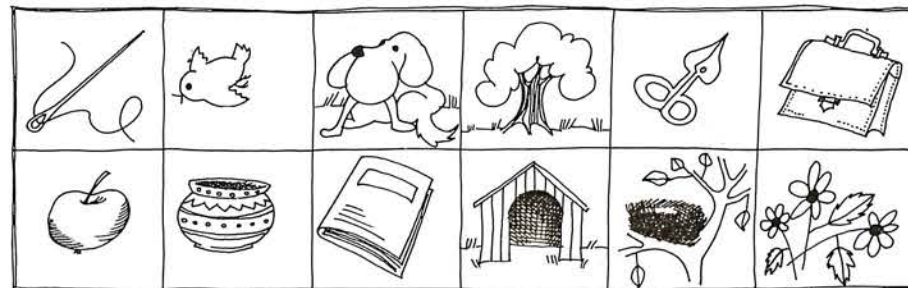
Kotiček za najmlajše

Vera Poljšak

Ilustr.: Magda Tavčar

Povezani predmeti

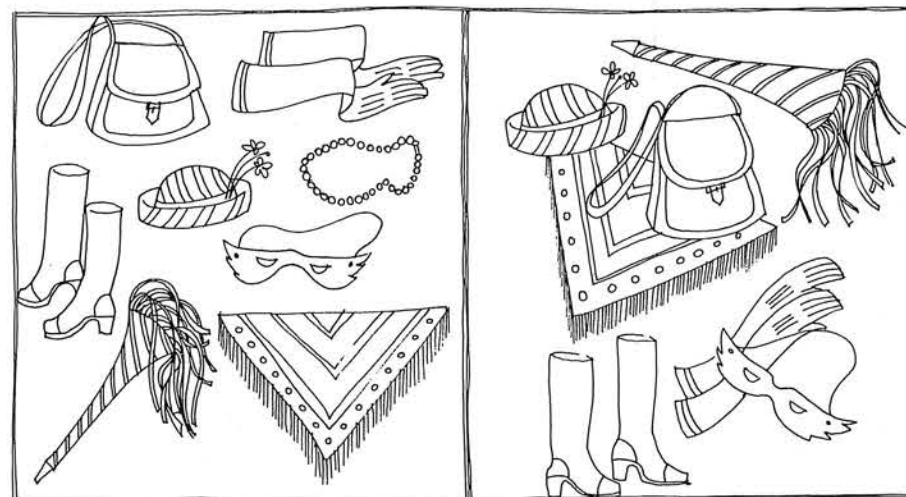
Oglej si gornje slike. Dvanajst jih je. Po dve in dve sodita skupaj, ker sta v medsebojni zvezi (na primer igla - škarje). Spodaj zapiši šest dvojic! Pobarvaj tudi predmete!

.....

.....

.....

IZLOŽBA

Iz prve izložbe je trgovec nekaj prodal. Nariši v drugo izložbo predmet, ki manjka! Vse predmete nato pobarvaj!

KAKO RASTE MAMA

Najprej je sama temá,
najprej je velik nič.
Potlej je majcena deklica
in iz nje ljubeč deklič.

Iz njega mamica zraste,
a raste dolgo in mnogo let,
potem pa je to kar naenkrat
in jaz pridem na svet.

Iz mamice zraste mama,
bogvedkaj, kar nekega dne,
ko še sama ne ve, da ji pada
prvi sneg na lasé.

Ko jaz odrastem, rase
mama počasi nazaj,
dokler babica ne postane
in pride z vnuki v raj.

Franci Lakovič

OKVARA

Dokolenko je obstal
z avtom svojim sredi ceste,
a napako je iskal
ure tri, če še ne veste.

Kaj nazadnje je odkril,
mi nerodno je izdati:
le gorivo je nalil,
pa se mogel je peljati.

Ilustr.: Božo Kos

Klobasa in malinov sok

Zefa je zahajala iz daljne grape domov. Pri nekem kmetu se je ustavila. Zvedela je, da imajo tam kolone. Ni marala zamuditi priložnosti in je — kakor je bila pač navada — stopila v hišo in s hripavim glasom zajavkala:

»Naj bo prasec ali prasica,
meni se sliši klobasica!«

Prav malo jo je brigalo, kaj bodo odotni ljudje rekli.

Tako si je Zefa pripela klobaso!

In te je bila prav posebno vesela, da bo vsaj enkrat prinesla svojim otrokom v kajžo nekaj dobrega razdnino.

»Joj, prav tako dišeča in rdeča je, kakršne imajo kmečki otroci v šoli za malico!« je žinil ves blažen Vinko, Zefin sin. Hčerkama Pavlici in Malki pa so se ob pogledu na klobaso kar pocedile sline in sta v velikem pričakovanju molčali.

Priropotala je ponev iz vegaste omare, pricurrljala voda iz kebljice, ogenj je zaprasketal v rjastem štedilniku — in izpod pokrova je po dolgi večnosti zapuhtelo prijetno, podobno kot pri sosedu pred veliko nočjo, ko preizkuša post človekove sline, kadar se kuha mesena dobrotta. Dišeči hlapi so zajeli tesno sobo in vsem se je zazdel svet tik pred velikimi prazniki.

Vinko je stopical z ene noge na drugo, pogledoval na uro in kukal spet v brnečo ponev, kjer se je kuhala klobasica.

»Ali je treba šteti minute, kakor tedaj, kadar kuhamo jajce?«

»Boste že dočakali, koj potrpljenja, dragi moji!« je spregovorila mati Zefa.

»Kako srečo si imela, mama — in kako so pri tisti hiši ljudje dobri!« se je navduševala Pavlica.

Malka se ni mogla obvladati, pa ji je ušlo: »Kako bo le dobra, ko tako diši, da se meni že kar moti!«

Drug drugemu so prikrivali, kako so požirali sline.

Mati Zefa pa je tiho gledala v ponev. Mislila je na tistih nekaj rib in veliko množico mož, ki so bili čudežno nasiteni. Ko bi imela vsaj za vsakega od nas eno klobaso — vsaj enkrat v našem življenju!

Naposled je puhtela klobasica vsa vroča in rdeča in vabljava in dišeča na lesenem, obrabljenem krožniku, ki je le redkokdaj prišel v take namene na vrsto, zakaj v bajti je bilo pomanjkanje doma.

Mati Zefa je slovesno sedla k mizi. Otroci so ji z razgretimi lici sledili. Celo Maca — to je bila mačka, ljubljenska vseh hišnih — je zamijavkala od same radosti.

In — začeli so! Mati je razrezala klobaso na kosce. Pri tem se je trudila, da napravi čim več klobasi-nih kolesc. Da bo več videti in bo bolj zaleglo! Zase pa je pustila šilo — in na njej komaj opazno sled mesa.

Maca pa je kar naprej dirjala pod mizo sem ter tja ali skakala zdaj temu, zdaj onemu na krilo — in je neutolažljivo mijavkala. Uhlje je ši-

lila, z brčicami migetala in repek vihtela na vso moč navpik.

»Poglej no, kaj pa ima Maca, da se tako čudno dere?« je zaskrbelo Malko, ko je zamašila usta s prvim zalogajem kruhka, obloženega z rdečim, okusnim kolescem. Oči pa ni odmaknila od krožnika.

Pavlici so se svetile oči od imenitne jedače.

»Nosek jo boli, ker mi klobaso jemmo!« je pojasnila mati Zefa in vztrajno glodala prazno klobasno špilo.

»Škoda!« je zamrmrala Pavlica. Tudi ona se ni ozrla kam vstran in je nataknila novo slano kolesce na vilice.

»Vsak pol kosa bi ji lahko dali, saj je tudi veka!« je velikodušno predlagal Vinko in prvi ponudil mački delček od svoje mesne dobrote.

Sledili sta mu sestri.

Mati je pohvalila s toplimi pogledi svoje male.

Zdajci pa je vsak od otrok še njej pomolil po en košček kruha s klobaso.

Mati se je branila. Na nesebično prigovarjanje pa je potem le vzela.

Vse prehitro je bilo klobase konec!

Ko je bil krožnik prazen, so še nekaj časa sedeli in se posmihali Maci, ki se je še vedo pričakovaje oblikovala na tleh.

»Zakaj pa mi nimamo klobas, mama?« bi rad vedel Vinko.

»Ker nimamo pujska — in tudi hleva ni zanj ne krme!«

»Ko bi imeli hlev in krme, bi pa vzredili kar več prašičev!« je zasnjal Malka.

»In vse meso bi podelali v klobase, a ne!« se je oblikovala Pavlica.

Mati se je nasmehnila in zamišljeno izustila:

»Ko bi pa imela vsega dosti, bi najbrž klobasa nikdar tako ne dišala!«

Jutro na tisti večer se je Vinko navsezgodaj zbudil. Mučila ga je silna žeja. Ker je mati z dekleti še spala, se je fant potihoma splazil z ležišča in tapal ven v vežo, da bi se napil vode. V sobi pa je še vedno dišalo po klobasi od snoči, tak občutek je imel.

Kar na vsem lepem pa mu šine v glavo, da je treba kaj imenitnega popiti, ker je bila snoči taka izvrstna večerja.

Spomni se tiste temne steklenice zunaj na vežni omari, tiste lepe steklenice, kjer ima mati malinov sok. Nekajkrat ga je bila že vlila v čaj. Zato je dobila pijača tako lepo rdečkasto barvo in tak dober okus. — Samo, kdo bi zdaj v naglici skuhal takega čaja? — Matere ni maral buditi. Žeja pa je velika... in zdaj še skušnjava.

Že je v veži.

Kradoma sega z roko med steklenice...

Tam v kotu je vedno stala, se spomni.

Brž zamašek ven — naglo nagne — in zajame globok požirek — takrat — pa — o groza! Komaj je zajel sapo, se je zadril!

Nos je bil poln smradu in v ustih tak zoprni okus, da ga je vleklo na kolcanje.

Tedaj so se prebudile mati in sestre.

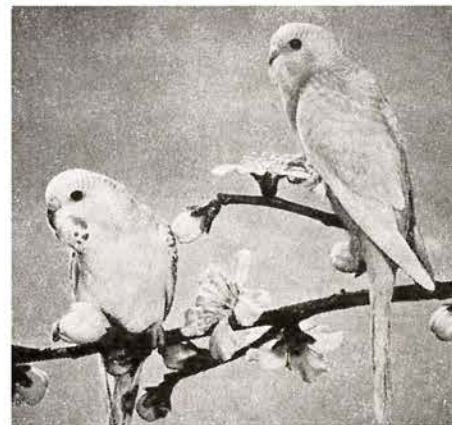
Vse prepadene so planile skozi vrata.

Vinko pa se je drl in metal iz sebe vso snočišnjo zaužito dobroto. Zakaj — napil se je smradljivca!

Slike iz narave

Nakodrani papagajčki

Te majhne, barvite ptice, ki jih imajo ljudje posebno radi doma v kletkah, so doma v Avstraliji. Prvotni nakodrani papagajčki so zeleni, s križanjem pa so dobili tudi svetlo zeleno, belo, modro vijolično in blede rumeno barvo. Naučiti jih je mogoče raznih zabavnih umetnij. Najbolj očarljiva pa je njihova precejšnja zmožnost, da posnemajo človeške glasove. Nekateri znajo tudi več ko sto besed. Nakodrani papagajčki so veliki nekaj manj kot dva centimetra od glave do konca repa. Samička znese od tri do pet belih in precej gladkih jajc. Nakodrani papagajčki se hranijo z drobnim zrnjem, zelenjem, rumenjacom in s kruhom, namočenim v mleku.

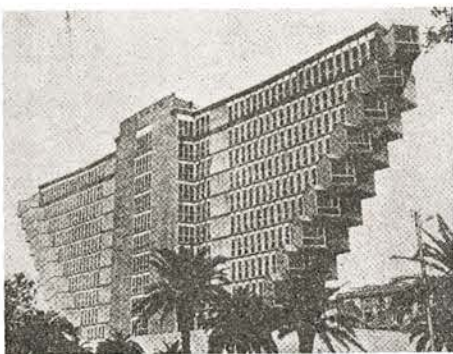

PAV

Ošabni pav slovi po pravljicni lepoti svoje velike pahljačaste perjanice, ki je modro zelena kakor turkiz in posuta s stotino široko odprtih smaragdnih oči. Nadvse lepo ga je videti, kadar razprostre perje svojega repa. Občudovali so ga že Grki in Rimljani; v njihovi mitologiji nastopa kot najljubši ptič boginje Junone.

Divji pavi živijo v suhih gozdnih pokrajinah Azije. Prenočujejo na drevju in letijo čvrsto, a nerodno. V nasprotju z lepimi perjem imajo rezke in neprijetne glasove. Pav je velik z repom vred od dva do dva metra in pol. Gnezdi na tleh, pod grmovjem ali v visoki travi. Znese od 8 do 9 blede rožnatih jajc, posutih z blede rdeče rjavimi pegami.

Zanimivosti

NA GLAVO OBRNJEŃ HOTEL — V glavnem mestu Tunizije Tunisu so po načrtu francoskih arhitektov zgradili nenavadno stavbo, ki služi za hotel. Hotel je nenavaden zato, ker je postavljen na glavo. Je trikotne oblike, najdaljša stranica tega trikotnika pa je zgoraj. V hotelu je nekaj sto sob. Sobe na straneh imajo čudovit razgled.

NOVA PRIDOBITEV ŽIVALSKEGA VRTA — Pikasto in puhasto bitje na tehtnici je le pet dni star panter, ki se je zvalil v budimpeštanskem živalskem vrtu. Zanj nežno

skrbi skrbnica vrta. Kaj kmalu pa bo ta prizna muckica zrasla v veliko zverino in občudovati jo bo treba le skozi močne rešetke.

DVOJNI AVTOMOBIL — To ni nobena potegavščina. Le dobro si ga oglejte! Avtomobil Mini je na obeh straneh enak in na obeh straneh pelje vedno naprej. Avto ima na obeh straneh dva sedeža in dvoje krmil za šoferja, dva motorja in dva pogona na prednja kolesa. Avtomobil je angleško igračkkanje. Konstruktorja sta dva možakarja. Eden se je lotil karoserije, drugi pa pogonskega dela. Pravita, da je to Mini-karavan, s katerim nimata nobenih težav, še posebno ne pri težavnem parkiranju na mestnih ulicah.

MOČ IN SPRETNOST — Gre za zabavno igrico, ki je obenem merjenje moči in spretnosti. Splezaš na štor, primeš za vrv in vlečeš. Čim močneje tem bolje. Vsa umetnost je v tem, da spraviš nasprotnega igralca s štora. Poskusite! Videli boste, da ni tako enostavno kot izgleda, ne glede na to, da morate imeti tudi dokajšnjo mero moči.

2. KRAŠKI PUST - Na veseli prireditvi tekmujejo razne kraške vasi z alegoričnimi vozovi, ki na piker in smešen način prikazujejo aktualne dogodke iz vsakdanjega življenja. Na sliki: alegorični voz, ki prikazuje izžemanje, obglavljanje in stiskanje davkopllačevalcev.

4. KRAŠKI PUST - V sprevodu je bil tudi alegorični voz, ki je na piker način ponazarjal akcijo pobiranja podpisov za zaščito Krasa s strani tistih, ki sploh ne vedo, kaj je Kras.

6. KRAŠKI PUST - Med tolikimi je bil tudi voz, ki je predstavljal državno kuhinjo, ki pripravlja razne neprebavljive ukrepe za uboge državljane.

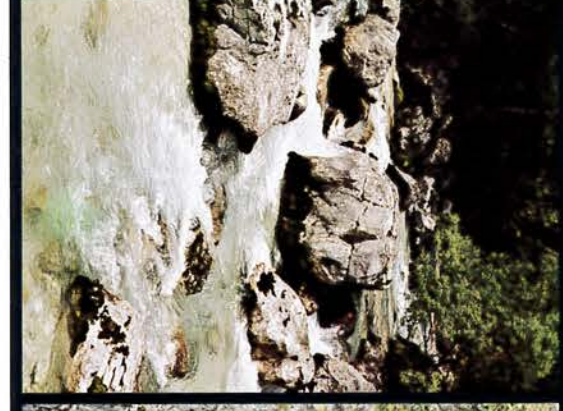
8. KRAŠKI PUST - Ob splošnem veseljačenju in smehu se zaključí veselo pustovanje na Brdini. Pustni vozovi sodelujejo potem še v drugih sprevodih v mestu in drugod.

1. KRAŠKI PUST - Je bil zamisel skupine navihanih in hudomušnih Slovencev željenih smeha, ki so potem pritegnili k sodelovanju še druge razposajene skupine iz raznih vasi. Kraški pust je vsako leto na Opčinah. Pustne šeme, godbe na pihala in alegorični vozovi se zberejo na Pikelcu in gredo potem v sprevodu do Brdine.

3. KRAŠKI PUST - Alegorični voz, ki prikazuje kraški nogometni derbi. Razne izvirne domislice vzbujajo med gledalci veliko smeha.

5. KRAŠKI PUST - Predstavila se je skupina pustnih šem z alegoričnim vozom, na katerem je bil velik komar. Predstavljal je nenasitne oblastnike, ki pijejo kri revnih ljudi.

7. KRAŠKI PUST - Ni pravega pustnega veselja brez kralja Pusta in kraljice, njegove družice. Na Brdini, kjer se zberejo pustne šeme, alegorični vozovi in radovedno občinstvo, imenujejo kralja Pusta in ga posadijo na visok prestol. Sledi ocenjevanje in nagrajevanje sodelujočih šem in pustnih vozov.

2. REKE NA GORIŠKEM: SOČA - Šumeča se peni Soča takoj pod izviro.

1. REKE NA GORIŠKEM: SOČA - Iz triglavskega kraljestva privre Soča in se zažene proti dolini Trente.

4. REKE NA GORIŠKEM: SOČA - Vode Soče so neverjetno čiste in se njihova barva neprestano spreminja.

3. REKE NA GORIŠKEM: SOČA - V dolini Trente se Soča vije med okromnimi skalami, ki so nekoč prihrumele z gora.

6. REKE NA GORIŠKEM: SOČA - Dolina se raširi in Soča začne mirneje teči proti morju.

5. REKE NA GORIŠKEM: SOČA - Preden se tok Soče umiri, se njeni bregovi še večkrat zožijo.

8. REKE NA GORIŠKEM: SOČA - Tudi v zadnjem delu svoje poti Soča ne izgubi svoje lepote. Ob sončnem zatonu je vsa zlata.

7. REKE NA GORIŠKEM: SOČA - Pri Pevm nima Soča nič več gorskega. Preko Goriškega polja teče tiho in leno.

Ludovika Kalan

Ilustr.: Robert Hlavaty

NESREČNI NAGELJČEK

Mala Vidka je dolgo premišljevala, s kakšnim darilcem naj razveseli mamico za osmi marec. Iz šole grede se je ustavljala ob izložbah in opazovala razne predmete, ki bi bili mamici morda všeč, a bili so predragi za Vidkin mošnjiček. Sicer je izpraznila svoj hranilnik, toda vsotica ne bi zadostovala. Končno se je odločila: kar šopek rož ji kupim. Te ima najrajši.

Na predvečer praznika je stala dalj časa pred cvetličarno in nato pogumno stopila v prodajalno. Oči so ji z občudovanjem obvisle na nešteti lončnicah, v katerih so se bohotili čudovito lepi, neznani cvetovi. Na nizki polici je zagledala v široki vazi velik šop raznobarnih nageljčev.

»Prosim nekaj nageljčkov,« se je opogumila Vidka.

»Kar izberi! Pa imaš denar?«

»Imam,« je odgovorila Vidka in že jemala iz vaze lepe, velike cvetove.

Prodajalka jih je skrbno zavila v bel, šumeč papir in deklica je veselo odhitela domov. V predsobi je skrila šopek za zaveso. Kako bo mamica vesela, si je mislila.

Naslednje jutro je bila mamica res vsa presenečena in srečna, ko ji je Vidka z lepim voščilom podala svoje darilce. Ni mogla verjeti, da je njena mala punčka kar sama nabavila cvetice. Tudi očka se je čudil

in se dobrovoljno smehljaj. Iz omare je vzela najlepšo vazo, jo napolnila z vodo in vanjo vtaknila šopek. Vsi trije so veselo ogledovali lepe nagelje in Vidki se je soba zdela vsa praznična in lepša kot po navadi.

Vsak dan je menjala vodo, po nekaj dneh pa je opazila, da nageljčki niso več tako sveži, in nekega dne je potožila mamici: »Nageljčki že venejo.«

Mamica jih je dvignila iz vaze in se nasmehnila: »Glej Vidka, ta ima močan odrastek. Vsadila ga boš v lonec in morda bo pogljal cvet.«

»Ali res?« se je začudila deklica in že je stekla po prazen cvetlični lonec, ga napolnila z zemljo in se

vrnila v sobo. Skrbno je vsadila nagelj v mehko zemljo in nesla lonec na dvorišče na zidno ograjo poleg ostalih lončnic. Vsak dan je opazovala svoj nageljček, zalivala ga je in čakala...

Po nekaj dneh so pognali na stebelcu nežni svetlo zeleni lističi v njeno veliko veselje. Še z večjim navdušenjem je obiskovala svojo lončnico. Nageljček pa je rasel in na vrhu stebelca se je pojavil majhen, majhen popek. Vidka bi kar zavriskala od začudenja in veselja.

Nekega jutra pa jo je čakalo neprijetno presenečenje. Pecelj njenega nageljčka je bil v sredini prelomljen. Skoraj je zajokala. Na drugi strani zidu je našla odlomljeno polovico peclja: »Mamica, poglej, le kako se je mogel zlomiti?«

»Veter, nocoj je pihal močan veter«, je rekla mama. »Lahko tudi da ga je pregriznil polž. A ta bi ga pojedel, ne vrgel preko zida.« Natiho pa je ugibala, ali ni morda to storil kak poreden deček, ko je videl, kako Vidka zelo skrbi za svoj nageljček. V hiši je stanovalo več družin z otroki. Hčerki pa tega ni omenila. Rekla je le: »Vtakni ga spet v lonec!«

»Ubogi nageljček!« je tožila Vidka. Kot da bi rastlinica slišala in čutila žalost male deklice, je nageljček rasel dalje, kot da se ne bi bilo nič zgodilo. In popek je postajal vsak dan debelejši. Poleg popka se je stiskal še eden, prav majhen. Nekega dne se je med ovojnimi lističi napetega popka pokazala rdeča razpoka. Vidka je vzkliknila: »Mama, glej, kmalu se bo zacvetel! Rdeč bo. Morda se bo že jutri odprl.«

Toda to veselo pričakovanje se je spremenilo v žalost. Naslednjega jutra ni bilo popka na stebelcu. Vidka je ostrmela. Nekdo ga je odščipnil in morda ga je neusmiljena roka zmeč-

kala in vrgla na tla. Stebelce je nebogljeno štrlelo in osamljeni popek na vrhu se je zdel še neznatnejši. Kdo je mogel to storiti. Solze so ji zalile oči. Saj ta nageljček je bil njen mali zaklad, najljubša igrača in prijetno razvedrilo.

Tudi mamici je bilo hudo, ko je videla, kako je deklica prizadeta. Sedaj je bila prepričana, da je nekdo to storil iz hudobije in škodoželjnosti, da bi deklico užalostil. V duhu je prešla vse obraze otrok iz bližnje okolice, a nobenega bi ne mogla osumiti. Tisti dan se Vidka ni ganila iz stanovanja, šele drugo jutro je šla na dvorišče in potrta zrla golo stebelce njenega nageljčka. Še naprej je zalivala lončnice, a nageljček si ni več opomogel. Mali popek je porumenel in stebelce se je sušilo. Vidka je bila žalostna.

»Koreninica nima več moči, ne zmore več napora, da bi v tretje postavila cvet,« je pripomnila mamica. »Nesrečni nageljček!« je tiho vzdihnila Vidka.

Utrinki iz sedanjosti

Lojze Abram

BALI: Otok srečnih ljudi

Zamislite si 15 ur neprekinjenega poleta s hitrostjo 850 kilometrov na uro. Po takem potovanju se znajdeš v vročem poletju, pod pekočim soncem daljne azijske države Indonezije, in sicer na majhnem otoku Bali, o katerem džamačini pravijo, da je pravi raj na zemlji. In imajo prav.

Najprej naglo pozabiš na mrzlo zimo in se zazreš v prekrasno pokrajino, ki te obkroža. Kamorkoli ti seže oko, samo prostrano sinje nebo, v katerega se dvigajo visoke kokosove palme s svojimi zeleno-oranžnimi plodovi, in vse naokrog bujno zelenje z množico prečudovitih cvetic čudnih oblik in barv.

Komaj stopiš iz letala, že te obkroži gruča razposajenih otrok svetlorjavih lic, ki ti začnejo ponujati raznovrstne lesene pred-

mete in pisane tkanine, delo domačih obrtnikov. Skoraj se jih ne moreš otresti, čeprav niso kdove kaj vsiljivi, vendar se ti takoj porodi misel: ali ti mali brezskrbni in nasmejani rjavčki ne hodijo v šolo, kot se to dogaja pri nas? Hitro ti povedo, da seveda hodijo, in še kako pridno, saj ima še

vsak kraj, še vsaka vas svojo šolo, tako na odprtem, brez klopi in šolskega zvonca, pod milim nebom, v senci palm in bananovcev, v neposrednem stiku z naravo, ki je prva in največja učiteljica teh bistrih, vedno veselih, živih, črnookih otrok, čigar nasmejana usta krasijo nizi kot biseri belih zob.

Mali živahni Baližani so seveda takoj pripravljeni ustreči tujcu, ki obiše njihovo domovino, in mu radi razkažejo največje zanimivosti svojega bujno zelenega otoka, na katerem je, poleg nešteti z vodo zalitih riževih polj in nasadov papaj, za vsakim cestnim vogalom polno slikovitih in izumetničenih v kamen izklesanih hindujskih svetišč. Najprej te popeljejo v opičji park sredi tropske džungle. Tam te dobesedno napadejo majhne, vsiljive in požrešne opice, ki od obiskovalca pričakujejo polna prgišča kikirikijev, za katere se potem med seboj tepejo. Človek se ne naveliča gledati akrobacij teh kosmatih, norčavih bitij, ko te mali Baližani že vlečejo za srajco in te vabijo v notranjost, v svoje vasi in v svoje z zidovi obdane domove, krite z riževo slamo. Na Baliju verjamejo namreč v zle duhove, zato so domovi obdani z zidovi, ki

tako preprečujejo tem duhovom, da bi se vtihotapili pod domačo streho. Tam ti pokažejo, da tudi otroci pomagajo pri mlačvi riža, ki poleg mnogoterih tropskih sadežev čudnih imen, predstavlja zanje osnovno hrano.

Peljejo te potem na rob enega svojih kadečih se ognjenikov in potem po slikoviti pokrajini še k morju, kjer se ti prismejejo nasproti čedne deklice in ti ponujajo velike in majhne pisane školjke, korale in ogrlice iz majhnih morskih polžjih hišic. Proti večeru pa moraš prisostvovati vsaj enemu od znamenitih baliških plesov. Zlasti ples »le-gong«, ki ga z delikatnimi in gracioznimi gibi telesa in prstov na rokah plešejo očarljive, ne več kot štirinajst let stare deklice, je nepozabno doživetje. Mnoge deklice se namreč na Baliju že v petem letu starosti začno učiti plesa in se dolga leta vadijo, predno začno nastopati v javnosti oblečene v bogate kostime iz zlatega brokata ob zvokih značilnega orkestra ksilofonom podobnih glasbil.

Ni in ni konca vznemirljivih doživljajev na tem prelepem indonezijskem otoku, kjer sta doma mir in spokojnost in sploh, kjer živijo pristrčni, preprosti in res srečni ljudje. A čas priganja in pride trenutek, ko se

moraš s težkim srcem posloviti od gostoljubnih prebivalcev Balijskega, ker te čakajo nova doživetja v drugih deželah na vročem azijskem jugu.

Tr živiljenja naših šol

Lojze Abram

»MALA GAJA« časopis gropajske šole

Malo pred božičem so učenci slovenske osnovne šole »Karel Destovnik - Kajuh« v Gropadi izdali svoj šolski časopis »Mala Gaja«, v katerega so vložili nemalo truda, saj so s spisi, poročili in priložnostnimi sestavki napolnili kar 32 ciklostiliranih strani velikega formata. Zelo prikupno naslovno stran, ki predstavlja šolske otroke pred spomenikom pesnika Kajuha na šolskem dvo-

rišču, je narisala učenka Monika Cosina, na prvi notranji strani pa so se z lastnoročnimi podpisi predstavili vsi učenci. Časopis obsega kar šest rubrik in je bogato ilustriran. Branje objavljenih sestavkov je res pravi užitek in učenci so lahko ponosni na to svoje res uspelo delo, katerega so z odobravanjem sprejeli njihovi starši in seveda vsi vaščani v Gropadi in na Padričah.

V rubriki »Novice« učenci poročalo tudi o velikem uspehu svojih treh sošolk: Monike, Marine in Elene, ki so dobile priznanja za svoje sodelovanje na lanskem risarskem natečaju Društva za varstvo narave s sedežem v Tibru na Švedskem, na temo: Kraj, v katerem živim«. Natečaja so se udeležili osnovnošolci iz 27 držav s 576 risbami. Tržaške šole so poslale 49 risb, nagrajenih pa je bilo 19 otrok, med temi tri učenke gropajske šole, ki so oktobra lani prejele priznanja in nagrade. Te jim je na majhni slovesnosti na šoli izročil ravnatelj Združenja esperantistov Bisi.

Gropajski učenci so se lepo izkazali, bodisi v tujini s svojimi risbami, bodisi doma s časopisom »Mala Gaja«, ki je vreden posnemanja. Primerno bi bilo, da bi vsaka šola ali razred, ki izdaja podobne šolske časopise poslal po en izvod v Šolski muzej v Ljubljano, kjer hranijo vsemogoče šolske časopise in razne tovrstne izdaje. Naslov Šolskega muzeja je: Poljanska cesta 28, 61000 Ljubljana.

Oddaje radia Trst A za slovenske šole

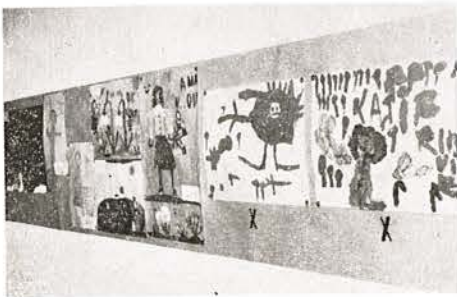
Pred kratkim je deželni sedež radiotelevizijske ustanove RAI, v sodelovanju z oddelkom za šolske in vzgojne oddaje, izdal zajetno knjigo, ki obsega ves niz šolskih oddaj ki bodo na sporedu v šolskem letu 1977-78. Razdeljene so v štiri stopnje in sicer za otroške vrtce, za prve razrede osnovnih šol, za drugo stopnjo osnovnih šol in za srednje šole ter vsebujejo jezikovno, umetnostno in v drugem delu tudi znanstveno vzgojo. Besedila so plod skupnega dela učiteljic, učiteljev, profesorjev, pisateljev, jezikoslovcev in glasbenikov.

Te šolske oddaje so na sporedu radia »Trst A« ob torkih ob 10.05 za vrtce, ob sredah ob 10.05 za prvo stopnjo osnovne šole, ob četrkih ob 10.45 za drugo stopnjo osnovne šole in ob petkih ob 11.00 za srednje šole. Pričele so že prve dni februarja in se bodo zaključile v prvih dneh letošnjega junija.

Knjiga je zelo koristna za vse tiste, ki poslušajo te šolske oddaje in je zato primerena, da jo imajo pri roki ne samo učitelji in profesorji, ampak tudi učenci in dijaki, da tako lažje sledijo sporedu.

Razstava otroških risb na sedežu RAI

Ob poslušanju šolskih oddaj, ki so bile na sporedu na radiu »Trst A« v lanskem šolskem letu 1976-77, se je sprostila fantazija otrok slovenskih vrtcev in prvih dveh razredov slovenskih osnovnih šol na Tržaškem in Goriškem. Z značilno otroško domiselnostjo so se mali risarji in risarke lotili risb, ki se navezujejo na vsebine posameznih oddaj. Risbe so potem otroci v vrtcih in mali šolarji, brez kakega posebnega prepričevanja in spodbude, poslali na deželni sedež radiotelevizijske ustanove RAI. Risb se je nabralo preko 400 v vseh mogočih tehnikah in barvnih odtenkih. Deželni sedež RAI je zato med ostale pobude, kakor sta kasete, s posnetim uspehim nizom lanskim šolskih oddaj, in sedaj knjiga z besedili letošnjih oddaj, vključil tudi razstavo teh prikupnih dokazov pozornega poslušanja in naprosil slikarja Klavdija Palčiča, da poslane risbe presodi. Med vsemi poslanimi risbami je Palčič izbral 26 del, katerih mali avtorji so dobili nagrade. Razstava je bila odprta do konca februarja in si jo je ogledalo veliko število obiskovalcev. To je bila hvalevredna pobuda, ki jo velja obnavljati s tesnejšim sodelovanjem z vzgojitelji in večjo udeležbo mladih nadobudnih risarjev.

Ivan Furlanič - Mario Šušteršič

ODBOJKA

Še v nedavni preteklosti je bila odbojka v naših slovenskih športnih društvih neprimerno bolj razširjena in bolj kakovostna kot je sedaj. To lepo športno panogo gojijo danes na Tržaškem še športna društva Bor, Breg, Sloga, Kontovel in Sokol in sicer žensko odbojko, moško pa društvi Bor in Kras.

Odbojka je na svetu izredno razširjena igra. Mednarodna odbojkarska zveza šteje trenutno 123 članic s preko 90 milijoni aktivnih odbojkaric in odbojkarjev. Samo Ljudska Kitajska se lahko ponaša s preko 20 milijoni aktivnih odbojkarjev. V tej športni panogi so vsako leto številna mednarodna tekmovanja. Vsaki dve leti je na sporedu evropsko prvenstvo, vsaka štiri pa svetovno. Od leta 1964 pa so odbojko vključili tudi v olimpijske igre. Letos bo pri nas enkratna priložnost, saj si bomo lahko ogledali nič manj kot svetovno prvenstvo, kategera bo tokrat pripravila Italija.

Če gledamo iz čisto kakovostnega vidika, je igra odbojke tehnično bolj zahtevna od drugih. Po drugi strani pa je glede na razne vadbene zahteve zelo poceni. Preprosto igrišče lahko postavimo kar na dvorišču, travniku, plaži, ali kjerkoli. Za prijetno razvedrilo ni potrebna niti mreža, ampak zadostuje napeta vrv v primerni višini. Igrišče enostavno začrtamo in niti ni nujno, da ima predpisane mere. Odbojka ima še drugi velik plus. Omogoča nam prijetno rekrea-

cijo tudi v kasnejših starostnih dobah, česar nam druge športne panoge ne morejo nuditi. To nam najbolje potrjujejo številna igrišča na plažah, na travnikih in drugod, kjer se igri odbojke predajajo najmlajši, starejši in tudi priletni igralci.

Po pravilih lahko igrajo odbojko mladi, ki so presegli 14. leto starosti. To velja v Italiji. Že več let pa se govori o minivolleyu, oziroma miniodbojki, po neverjetnem uspehu v minibasketu. Miniodbojka bi tako odprla vrata še mlajšim generacijam, ker bi jo igrali na manjših igriščih, z lažjo žogo in z niže napeto mrežo. Torej tudi odbojka nam daje veliko zadoščenja, že začetniku in ne samo dobro prekaljenemu odbojkarju.

Za konec naj povemo še to, da bodo v Sloveniji kmalu praznovali 55-letnico organizirane odbojke.

Zapojmo veselo

Miroslav Košuta

VITEZ NA OBISKU

Glasba Aleksander Vodopivec

Ker delo dela žu-lje, tatvina pa de-nar, mi
ni do uče-no-sti, po-klica mi ni mar. Ni boljšega na sve-tu, kot bi-ti spreten
tat, po-no-či pridno kradeš, podnevi ležeš spat. A zdaj je konku-renca, ki
nas hudo pesti, saj krade kdorsi bodi, saj kradejo že vsi: zmikavt,
sodnik, minister, inšpektor, advokat,
bankir, ječar, politik, saj krade
ta-tu tat. Če svet se ne poboljša, če ne bo manj teh kraj, svoj
posel bom opu-stil, po-stal bom poli-caj! Po-li-caj!

Šolarji pišejo

V NOVO LETO

Na Silvestrovo sem z babico, dedkom in sestrično nestrpno čakal prihod novega leta. Na televiziji sem gledal, kako so vsi pričakovali novo leto. Opolnoči smo odprli steklenice penečega vina in si voščili veliko veselja in zdravja. Popili smo peneče vino in tedaj sem odprl okno in rekel, da hodi po cesti deček z repom, na katerem je bil napis »srečno 1978« in potem še imena dvanajstih mesecev. Zaprl sem okno, pobral vse stare koledarje in jih vrgel v peč ter obesil nove.

Naslednji dan smo sobo okrasili z bodiko in pisanimi balončki. Opoldne smo se vsi zbrali pri kosilu. Na mizi so bile same dobre jedi. Po kosilu sem z bratanci povedal nekaj recitacij, nakar smo zapeli pesmico z voščili za novo leto. Naši starši so bili zadovoljni, jaz pa bi v novem letu najrajši imel bratca, ker se s sestrico pogostoma pričkava.

Igor Pahor
4. r. DOBERDOB

NA SMUČANJU

V oktobru me je oče vpisal v tečaj za smučanje. Na tečaj je hodila tudi debela punčka in vsi smo jo klicali »Debeluška«. Kakšen krat jo je smučarski učitelj klical tudi »Bel quadro«, ali »Spazzaneve«, ker je vedno plužila. Kadar je padala, je delala velike luknje. Smučali smo na Nevejskem sedlu. Šli smo tudi na Kanin. Ko smo prismočali v dolino, nam je učitelj rekel, da smo bili pridni smučarji. Ob zaključku tečaja sem dobil dve zlati zvezdici, drugi pa po dve srebrni. Spet bomo šli na Nevejsko sedlo.

Davorin Pahor
3. r. DOBERDOB

NAŠEL SEM VOJAŠKI KLOBUK

Nekoč sem se igral z bratom. Prišel je tudi prijatelj Davorin. Predlagal sem, da bi šli do neke doline, kjer so vojaški jarki. Bil sem zadnji, ker sta onadva tekla naprej. Tam sem zagledal okrogel predmet. Poklical sem brata in Davorina in jima pokazal klobuk. Kasneje sem sestrični povedal, da sem našel vojaški klobuk. Povedala mi je, da je klobuk iz prve svetovne vojne. Doma mi ga je mama vzela in raztrgala. Bil sem žalosten.

David Argentin
3. r. DOBERDOB

LEGENDA O KRASU

Kristus je sklenil, da bo s svetim Petrom šel na Zemljo. Sveti Peter je vzel oslička in nanj natovoril bisago z jedmi: sirom, kruhom in vinom. Med potjo sta zšla v krasen gozd, kjer je bilo polno raznobarnih cvetic, hrasti so imeli košate veje, ptice so lepo pele. Bilo je kakor v nebesih. Ta kraj se je imenoval Kras. Kristus in sveti Peter sta sklenila, da se bosta odpočila. Zaspala sta, medtem pa se je osel pasel. Tedaj je prišel mimo kmet, videl osla in bisago in ju ukradel.

Kristus in sveti Peter sta se zbudila in nista našla več ne osla ne jedi. Kristus se je razjezil in rekel, da bodo jedi postale kamenje, kar se je tudi zgodilo. Kmet se je namreč čez nekaj časa ustavil in hotel nekaj jesti. Osel se je tedaj stresel in izginil, iz bisage pa se je usulo polno kamenja. Od tistega dne je Kras posut s kamenjem.

Darij Blažina
4. r. SV. JAKOB

SOSEDOVA PRAŠIČA

Kukukevi imajo dva majhna prašiča. V hlevu sta in včeraj sem bil tam ter ju gledal, ko sta jedla. Praskal sem ju po hrbtu in gledala sta me. Enega sem celo povlekel za rep. Gledal sem ju tudi, ko sta spala. Imela sta glavi v slami. Ko sta zaspala, sem ju povlekel za rep. Zbudila sta se in sta šla h koritu. Jedla sta in se potem spet zleknila v slamo. Prašiča imata ves hlev umazan. Tudi onadva sta umazana. Ko ju sosed spusti iz hleva, psica Leja laja in teka za njima. Prašiča se bojita in se podita po dvorišču. Rad gledam, ko ju spustijo. Moj brat Danijel se ju boji. Danijel ima šest let.

Dimitrij Lakovič
3. r. DOBERDOB

Sosedova prašiča sta bila velika. Samica je bila nekoliko manjša. Kadar ju je sosed spuščal, sta šla naravnost v blato in se tam valjala. Nekoč sta našla odprta vrata in ušla na kmečko dvorišče. Začela sta kruliti in hotela še na cesto. Ko je to videl sosed, je poklical prijatelja in šla sta v garažo po debelo vrv. Napravila sta zanko in skušala uloviti prašiča. Sosed Karlo je najprej dal zanko za vrat enemu prašiču, potem pa še drugemu.

Mitja Jarc
3. r. DOBERDOB

Nad miško

Kjer naša je hiška,
škeblja siva miška,
brž ko jo ulovim,
pogačo dobim...

Hop — skočim do hiše,
že miš jo pobriše,
smuk — ena dve tri —
sred njiv se zgubi...

Ne bo nič pogače —
kaj vem, kje zdaj skače,
zakaj le, zakaj
— mačkon nisem zdaj?

MOJ PRAŠIČ

Prašiča smo mi že zaklali. Imenovali smo ga Francesco. Kadar smo ga spuščali, smo morali vhod na dvorišče zavarovati z veliko desko, da prašič ne zbeži. Nekoč je podrl desko, zato smo ga potem raje pazili in ga podili z metlo. Nekoč je prašič zbežal na cesto. Tedaj je privozil avtomobil in šofer je naglo zavrl. Stric je prašiča prijel za uho in ga spet vlekel na dvorišče, tam pa je prašič strica zvrnil. Oče se je smejal. Prašič pa je začel tekati, da so mu začele teči sline, zato je oče dejal, da ga je treba ustaviti. Oče in stric sta prašiča vlekla v hlev in tedaj je začel prašič cviliti. Oče je šel po metlo in ga porinil v hlev, potem pa mu dal hrano v korito. Najprej je prašič samo pil.

Kadar smo ga spuščali, se je valjal po pesku in ril z rilcem, da je bil ves umazan. Nekoč ni nič jedel in je imel rdeče uhlje. Zdaj smo že kupili mladega prašiča.

Denis Gergolet
3. r. DOBERDOB

Prejšnji teden smo zaklali prašiča. Bil je velik. Bil je v hlevu iz lesa. Ustrelili so ga v čelo.

Nekoč smo ga spustili, medtem pa je mama šla v kuhinjo. Prašič pa je toliko ča-

sa brcal v ograjo, dokler je ni podrl. Prišla je mama s kuhalnico, in ko je zagledala prašiča na cesti, je spustila kuhalnico in stekla za njim. Naš prašiček je bil debel. Kadar mu je mama nosila hrano, je pricapljal do nje. Nekoč ni hotel v hlev, zato sva ga s sestro z veliko palico podili v hlev. Sestra se ga je bala. Ni nama takoj uspelo, da bi prašiča spravili v hlev, kjer je bila mama, ki je takoj za njim zaprla vrata.

Sedaj smo ga ubili. Prišel je pomagat stric Janko. Ustrelili so ga v čelo, kar jaz nisem videla. Delo so začeli ob sedmih zjutraj in delali ves dan.

Kristina Gergolet
3. r. DOBERDOB

OBISKAL NAS JE ATILIJ KRALJ

Na šoli nas je obiskal umetnik Atilij Kralj. Bral nam je svoje pesmi v trebenskem narečju. Atilij Kralj igra na orgle in zelo lepo riše. Narisal nam je kraški motiv. Sliko je poklonil šoli. Lepo zna pripovedovati skeče. Atilij Kralj je lep gospod. Najbolj mi je bila všeč smešnica o »minigonni«. Nastavljal nam je uganke. Pošteno smo se nasmejali in želimo si še takih obiskov.

Izabela Cipollino
2. r. GROPADA

ZAKLALI SMO PRAŠIČA

Stari prašič je bil vedno umazan. Kadar smo ga spuščali, je vedno tekal v hlev in se tam kotalil v blatu in bil potem poln blata. Nekoč ga je mama spustila in je tekel kar naravnost v hlev, kjer ga je vol brcnil, da se je zaletel z glavo v zid. Bil je ves krvav. Poklicali smo živinozdravnika, ki je dal prašiču injekcijo, mami pa mažo, da je morala prašiča vsak dan mazati po rani.

Prašič je ozdravel in v petek smo ga ubili. Oče ga je spustil, na dvorišču pa ga je čakal Binko in ga ustrelil s pištolo. Bila sem vesela, ker nisem videla, kako so ubili prašiča.

Nadja Ferletič
3. r. DOBERDOB

OTROCI IN MIKLAVŽ

Ko je ponoči prišel Miklavž, so vse mame očistile čevlje in jih dale pred posteljo. Opolnoči je prišel Miklavž z darili in jih postavil blizu čevljev.

Ko sem bil majhen, sem se Miklavža bal. Tudi hudičev sem se bal. Zraven Miklavža so bili angeli z zlatimi kronami. Tistih se nisem bal.

Letos je Miklavž prišel v dvorano. Preden je začel deliti darila, so otroci nastopili v igrici. Igral sem tudi jaz. Bil sem zajček. Po igri je Miklavž delil darila. Nekateri so se jokali. Bali so se hudičev. Meni je prišel majhen avtomobil.

Peter Ferfolja
3. r. DOBERDOB

MOJE JASLICE

Letos sem jaslince naredila v dnevni sobi. Najprej sem postavila drevesce. Na drevesce sem obesila raznovrstne balončke. Potem sem raztegnila mah. Na mah sem položila hlevček, cerkev, grad, vodnjak, mostiček, ovčke in pastirje. Nazadnje sem postavila tri kralje. Očka je olepšal jaslince z raznobarnimi lučkami.

Suzana Calzi
2. r. GROPADA

PRAZNIKI

Dočakali smo čas ta pravi,
ko novo leto nas pozdravi.
Roke smo si vsi podali
in veselo zaplesali.
Zavriskali smo se, veselili,
razgrajali, vino pili,
glasno peli, potice jedli,
skoraj bi še slona snedli.
Minila je že tretja ura,
bil sem pijan kot stara kura,
dalje vam pa ne povem,
ker še sam tega ne vem.

Marijan Peric
3. r. NABREŽINA

ZAJČEK

Bilo je neke poletne noči. Z očkom sva se vračala proti domu. Zrak je bil vlažen in v daljavi je grmel. Tiho brnenje avtomobila je spremljalo moje misli. Pričelo je deževati. Očka je sprožil brisalce in skozi vetrobran sem gledala črni asfalt, ki se je vil pred nama. Zarometi so le s težavo osvetljevali cesto. Nenadoma sem sredi ceste opazila dvoje velikih oči, kot dve lučki. Zavpila sem: »Očka, ne!« in si pokrila obraz z rokami. Slišala sem škripanje zavor in končno se je avto ustavil. Pogledala sem in sredi ceste je stal preplašen zajček. Očka je zatrobil in zajček je izginil v temo.

Irena Žužek
5. r. SESLJAN

SLANA

Včeraj smo šli na gmajno. Bila je slana in po travi je drselo. Jaz sem padel. Potem sem imel vse mokre hlače. Ko sem preskakoval ograjo, mi je velik kamen padel na roko. Luka, Dario in jaz smo ga potem dali spet na mesto. Bil je težak.

Adrijan Ferletič
3. r. DOBERDOB

MLAKA

V šoli smo gledali televizijsko oddajo z naslovom »Mlaka«. Film je prikazoval življenje v mlaki. V mlaki in okoli nje živijo: race, žabe, štokrlje, kačji pastirji, vodne kače, vodni drsalci in kolovrti. Okoli mlake živijo ptice, kot pastirice, povodni kosi, vodmci, ki lovijo mrčes in majhne vodne živalce. S svojim lepljivim jezikom lovijo žabe vse, kar pride mimo. Pozimi voda v mlaki poledeni. Žabe se jeseni skrijejo v blato, ptiči odletijo in po ledu se drsajo otroci.

Pri nas pravimo mlaki kal. Kal je tudi v Gropadi in v Bazovici. Pred leti je bil kal tudi na Padričah, pri cervkvi.

Marko Ozbič
2. r. GROPADA

NAŠ ŠOLSKI ČASOPIS

Lani smo začeli izdajati naš šolski časopis, ki nosi naslov »Mala Gaja«. Ta naslov smo zbrali tako, da je vsak učenec narisal naslovno stran časopisa in mu dal ime. Najlepši naslov je bil »Mala Gaja«. Izbrali smo ga, ker se tako imenuje prelepi gozdiček v Gropadi in po njem tudi naše športno društvo. List izhaja vsake tri mesece. Pred božičem smo izdali prvo številko. Naslovno stran je narisala Monika Cosina iz drugega razreda. Risba predstavlja Kajuhov spomenik in šolske otroke, ki prepevajo. List ima dvaintrideset strani. Na prvi strani so naša voščila. Sledi šest rubrik, ki obsegajo razna poročila, spise in drugo. Te so: Nekoč in danes, Okrog po svetu. Na televiziji in v filmu, Šport in zabava, Moji najbližji in

Novice. Časopis tiska šolski sluga v šolski veži s ciklostilom. Tudi mi mu pomagamo. List nato raznašamo po vasi in ljudje nam dajejo prostovoljne prispevke. Naši sorodniki in vaščani ga zelo radi berejo.

Barbara Cipollino
4. r. GROPADA

NA SPREHODU

Z mamo sem šla na sprehod. Šli sva v tisti del Proseka za cerkvijo. Tu je mnogo starih in ozkih ulic in mi je bilo zelo všeč. Ena ulica je peljala do trgovine, ena k cerkvi, ena pa k stricu. Po tej sva šli kar štirikrat.

Tanja Ukmar
2. a r. PROSEK

JEŽ

Jež se dobro pripravi za zimo. Jeseni se zredi. V jamici pod drevesom si napravi posteljo z listjem. Zavije se v listje in spi vso zimo.

Matejka Starc
2. a r. PROSEK

RAČUNSTVO

Zelo mi ugaja računati. Doma računam prav sama. Toda če grem v trgovino, ne poznam niti denarja. Mama vedno pravi, da sem kot očka, ker ga denar ne zanima. On pravi, da ga ne zanima, ker je iz papirja.

Tanja Ukmar
2. a r. PROSEK

DREVESCE IN JASLICE

Brat je doma postavil drevesce in jaslice. Najprej je postavil drevesce. Nanj je obesil lučke, raznobarvne balončke in trakove. Ko je okrasil drevesce, je začel postavljati jaslice. Najprej je položil mah, potem hribčke, hlevček, pastirčke in živalce. Ko je prišel očka domov, je prinesel kamenčke za cesto. Bratu nisem pomagala, ker sem pisala nalogo.

Barbara Furlan
2. a r. PROSEK

ZIMA

Babica mi je pripovedovala, da pride ptiček kraljiček oznanjat zimo. Nekega dne sva z babico pospravljali v kleti. Videli sva ptička, ki prinaša mraz in sneg. Sedel je na okno in začivkal. Takrat je prišla mačka. Skočila je, zgrabila ptička in ga pojedla. Tekla sem za mačko, a je nisem mogla ujeti. Bila sem žalostna. Kasneje sem zagledala še druge ptičke kraljičke in bila spet vesela.

Damjana Romano
4. r. RICMANJE

MED POČITNICAMI

Šla sem se smučat na Kanin. Prišel je tudi bratranec. Bilo je malo snega. Enkrat sem padla, ker se mi je odpela smučka. Tudi mama in očka sta včasih padla.

Ta dan je deževno in je megla. Ko sem gledala skozi okno, sem v dimniku slišala čivkanje. Mislila sem, da bo ptiček priletel kar v kuhinjo, ampak ni mogel. Mogoče ga je zeblo in se je hotel ogreti.

Bila sem na kotalkanju. Peljal me je očka. Delali smo kroge. Učil nas je učitelj iz Ljubljane, ker je šla Morana na počitnice. Naš učitelj je zelo strog. Pome je prišla mama.

Zadnji dan starega leta sem praznovala pri babici. Tam smo igrali tombolo. Opolnoči sem slišala pokanje umetnih ognjev in pokalic. Nato smo si vsi voščili.

Darja Colja
2. a r. PROSEK

NAJLEPŠI POČITNIŠKI DAN

Moj najlepši počitniški dan sem prežive-la v okolici Ljubljane pod Kamniškimi planinami. Odpravili smo se na smučanje na Krvavec, a bilo je premalo snega. Zato smo si šli ogledat letališče na Brniku. Že iz avta sem zagledala letala, ki stojijo na travniku ob letališču. Ko sem si ogledovala največje letalo, sem opazila, da se je pred njim zbrala gruča otrok s starši. Kmalu zatem je pristal helikopter, iz katerega je izstopil Dedek Mraz s svojim spremstvom. Prijazno je nagovoril otroke in jih obdaril.

Mojo pozornost je vzbudil močan šum na letališču. Takoj sem stekla v letališko stavbo in opazovala prihod letala. Gledala sem tudi stevardese in pilote in sploh vse v stavbi mi je bilo všeč. Preden smo se odpeljali, sem gledala še vzlet dveh letal.

V Ljubljani sem šla v halo Tivoli, ker sem se hotela drsati na ledeni ploskvi. Bila pa sem razočarana, ker so tam igrali hokejisti. Nekaj časa sem sledila igri, a sem se kmalu naveličala. Odpravili smo se v središče mesta, kjer je bilo vse razsvetljeno in polno ljudi. Na velikem trgu pred univerzo je bil postavljen velik oder, na katerem je bil spet Dedek Mraz s svojim veličastnim spremstvom.

Moje počitnice sem preživela zelo lepo, doživetja, ki sem jih opisala, pa so mi ostala najbolj v spominu.

Lidija Glavina
4. r. RICMANJE

SMREKA

Je polje vse belo, je drevje vse golo, le smreka, le ta je zelena.

Vsa s snegom pokrita v samotni šumi, v mrzlem vetriču priklanja se ti.

Na jasnem se nebu luna blešči in z milo svetlobo na smreko sveti, in z glada, kot pravila bi:

»Smreka, pozimi dreves kraljica si ti!«
Tatjana Križmančič
5. r. BAZOVICA

Angelo Cerkvénik

Ilustr.: Magda Tavčar

VAŽNI SO ŠKORNJI

(Po beloruski ljudski pripovedki)

Neki pijan čevljar se je vračal s trga. Med potjo se je zvalil v travo ob cesti in je tako trdno zaspal, da ni začutil, ko ga je neki sopotnik sezul in mu odnesel lepe škornje.

Kmalu zatem je prišel mimo neki drug popotnik. Nejevoljno je dejal: »Zaspane, umakni noge s poti!«

Čevljar se je zbudil, pogledal svoje bose noge in modro odgovoril: »Kar naprej, ljubi človek! To niso moje noge, moje so v škornjih!«

MOJA SESTRICA MONIKA

Imam sestrico, ki se imenuje Monika. Stara je pet let. Monika je zelo pridna in živa kot poper. Kamor gre, pove kako smešno in spravi vse v smeh. Imam jo zelo rada, ker je dobrega srca. Postave je majhne, ima majhen nosček, majhna usta, lepe oči, a dolg jeziček. Večkrat se skregava in tudi stepeva, potem pa se pobotava. Hodi že drugo leto v otroški vrtcu. Tudi v vrtcu je zelo pridna in ubogljiva. Ko pride domov, nam kakšno zapoje. Večkrat pride domov objokana, ker ji kakšen fantek ponagaja.

Elena Micali
4. r. BAZOVICA

MOJ PŠIČEK

Imam pšička Rokija. Kupili smo ga oktobra, ko smo šli po moko za kokoši na Krmenko. Roki je bele in črne barve. Zelo rad se igra. Bratu je raztrgal čepico, sosedi pa krade copate. Kadar soseda kuha krompir za prašiče, ga Roki krade, prinese domov in ga zakoplje na vrtu. Kadar je lačen, ga poišče. Soseda je na Rokija zelo jezna in prav tako mama. Kadar gremo z doma, hoče tudi Roki z nami. Vsakokrat laja, kadar grem v šolo. Nekoč je ugriznil mačko. Kljub temu ga imamo radi.

Štefanija Marsič
4. r. RICMANJE

POMAGAM OČETU

Moj oče dela v Trstu. Kadar je prost in dela doma, mu rad pomagam. Zelo ga veseli delo na vrtu. Posebno rad se ukvarja s cveticami. Ker doma nimamo vrta, hodi k babici in ji pomaga, ker sama ne zmore. Koplje, seje, sadi in zaliva. Presaja cvetice in obrezuje vrtnice. Jaz mu pri vsem tem delu zelo rad pomagam. Prinašam in odnašam orodje, ki mu služi pri delu, pobiram plevel, ki ga je izkopal, in ga odnašam v smetišče. Posebno rad mu poleti prinašam vodo, da zaliva zelenjavo in cvetice. Kadar žaga drva, jih odnašam v klet. Oče je te moje pomoči zelo vesel, ker upa, da bom dorastel v pridnega in marljivega delavca.

Martin Della Schiava
5. r. SESLJAN

BOLNICA FRANJA

Z avtobusom sva se odpeljala na izlet v bolnico Franjo. Med dvema hriboma, prav v skritem, je nekaj lesenih koč. V kočah so bile ambulanta, operacijska soba, kuhinja, pisarna, shramba, spalnica in kopalnica. V barakah so tudi višee postelje. Izpod hriba teče v dolino reka. Po njeni strugi so partizani nosili ranjence, da ne bi Nemci videli stopinj.

Zadovoljna sva se vrnila domov z izleta.
Lara Širca in Andrej Blažina
1. in 2. r. GABROVEC

NEDELJA

V nedeljo po božičnih počitnicah sem z mamo in očkom šla v industrijsko cono. Tam so obdarili otroke delavcev. Igrali smo tudi tombolo. Dobila sem punčko in bonbone. Jedli smo kolač in pili sadni sok. S punčko v naročju sem se vrnila domov.

Katja Čok
1. r. GABROVEC

PRVIČ V SLOVENSKI ŠOLI

Rodila sem se v Milanu. Ko sem bila stara dve leti, smo se preselili k jezeru Maggiore. Seveda sem začela hoditi v italijansko šolo. Ko sem imela osem let, smo se zopet selili. Prišli smo v Domjo. Mama me je vpisala v šolo v Ricmanjih. Tedaj nisem znala skoraj nič slovenščine. Mama je mesec dni kasneje prišla v šolo in vprašala učitelja, če sem se kaj naučila. Učitelj ji je odgovoril, da počasi napredujem, moji sošolci pa da so se poboljšali v italijansko. Potem pa je počasi le šlo, čeprav se kdaj zmotim in rabim italijanske glagole. Kadar grem k babici na počitnice v Laveno pri jezeru Maggiore, mi včasih uide in uporabim kakšno slovensko besedo. Ded in babica pa sta kar zadovoljna, da znam dobro dva jezika.

Elena Guzzardi
5. r. RICMANJE

MOJE POČITNICE

Poleti sem z mamo, očko in sestro šla v Dalmacijo. Očka me je učil plavati v bazenu. Kopala sem se tudi v morju. Peljali smo se tudi z barčico in videli ribice. Deset dni smo spali v sobi pri teti Nedi. S počitnic smo se vrnili črni kot zamorčki.

Debora Stegel
1. r. GABROVEC

V SPOMINSKO KNJIGO

Če v poznejših letih
šel boš v daljni svet,
nikdar ne pozabi
na slovenski cvet!
Tudi če teptali
vedno bodo te,
ti Slovenec ostani
do svojega zadnjega dne!
Naj ta šopek rožic
ti spominček bo,
nikdar ne pozabi
na svojo mamico!

Marijan Peric
3. r. NABREŽINA

PRVO PISEMCE

Ime mi je Ana Lokatos in hodim v prvi razred. Naša pridna učiteljica Ljuba Košuta nas je naučila pisati, zato sem se odločila, da pišem pismo Galebu.

Imam bratca Sebastijana, psička Pikija, kanarčka Figara, mamo in očka. Očka je kovač. Dela okna, vrata, ograje in druge stvari. Mama doma kuha. Očka govori italijansko, mama slovensko, jaz pa oboje. Očka je vesel, da hodim v slovensko šolo. Bratec mi nagaja, kadar pišem domačo vajo. Piki se zelo rad potepa, Figaro pa tako močno poje, da gre skozi ušesa. Vsi mi pa se imamo radi.

Ana Lokatos
1. r. TREBČE

SESTRICNI

Imam dve sestrični, ki sta sestrici. Večja je imela februarja štiri leta. Imenuje se Barbara in hodi v vrtec. Zelo je prebrisana, zvita kot lisička, nagajiva in se hitro užali, če jo kdo krega. Rada pa ukazuje. Kadar govori, še vedno ne izgovarja pravilno »S« in »Š«, zato je še bolj simpatična. Kadar jo grem obiskat, je vesela in hoče, da se z njo igram. Če se igram z njeno mlajšo sestrico Ireno, je užaljena in me grdo gleda. Rajši se igram z Ireno, ker je bolj ljubka kot Barbara, čeprav še ne zna govoriti. Pa me vendarle razume. Prime me za roke in hoče, da z njo zaplešem.

Sestrični imam rada, zato ju hodim večkrat obiskovat. Tudi oni me imata radi in me pogrešata, kadar me ni.

Jadranka Čulav
3. r. SV. FRANČIŠEK

ŽUPANČIČEVA STOLETNICA

Januarja je bila stoletnica rojstva pesnika Otona Župančiča. Doma smo morali poiskati knjige o Župančiču. Prinesli smo jih v šolo in razstavili. Oton Župančič se je rodil leta 1878. Spominjamo se ga, ker je bil velik pesnik in je napisal mnogo pesmi za mlade. Pisal je tudi pesmi za odrasle.

Mauro Benci
3. r. KATINARA

V šoli smo pripravili majhno razstavo ob stoletnici rojstva Otona Župančiča. Rodil se je na Vinici leta 1878. Bil je pesnik. Pisal je pesmi za odrasle in za otroke. Napisal je mnogo knjig. V šoli smo brali njegove pesmi: »Ciciban poslušaj uro«, »Žarki« in druge. Oton Župančič je umrl star 71 let. Spominjamo se ga, ker je bil velik pesnik.

Rudolf Madotto
3. r. KATINARA

Ob stoletnici rojstva pesnika Otona Župančiča smo učenci tretjega razreda pripravili lepo razstavo in bili zelo zadovoljni. Po odmoru smo povabili ostale razrede na ogled razstave. Razstava je bila zelo lepa. Na njej je bilo mnogo slovenskih knjig in tudi ena italijanska. Prinesel jo je Aleksander. Oton Župančič se je rodil 23. januarja pred sto leti. Napisal je mnogo pesmi za otroke: »Ciciban zaspi«, »Ciciban poslušaj očetovo uro«, »Ciciban in čebela« in druge.

Massimo Savi
3. r. KATINARA

Ob stoletnici rojstva pesnika Otona Župančiča smo v razredu pripravili majhno razstavo. Doma smo poiskali lepe Župančičeve knjige. Aleksander je prinesel v šolo »Dumo« v italijanščini. Na razstavo smo povabili učiteljice, učitelje, učence drugih razredov, mame, babice, očete in prijatelje. Župančič je pisal lepe pesmi in uganke. Za otroke je napisal zbirke: »Ciciban«, »Kanglica«, »Pisanice«, »Sto ugank« in druge. Pisal je tudi pesmi za odrasle.

Mirjam Gregori
3. r. KATINARA

V razredu smo priredili majhno razstavo o Otonu Župančiču. Doma smo morali poiskati knjige, katere smo naslednji dan prinesli v šolo. Nekateri so prepisali pesmice, nekateri so napisali Župančičev življenjepis. Na dan stoletnice smo se spomnili pesnika, ki se je rodil na Vinici leta 1878 in po končanem študiju postal profesor. Napisal je mnogo pesmi za otroke in jih izdal v več zbirkah. Pesnika Župančiča so pokopali v skupni grob z Murnom, Kettejem in Cankarjem.

Karen Marzolo
3. r. KATINARA

MOJ KOKI

Pred dvema letoma so mojemu očku ponudili majhnega psička. Bil je zelo majhen in prestrašen. Očku sem takoj rekla, naj ga vzame. Res ga je vzela, ga nahranil, mu naredil utico in ga privezal na vrstico. Psiček je zelo lajal, ker ni maral vrvice. Čez nekaj dni se je privadil. Sedaj laja samo na tuje in kadar gremo mi z doma. Postal je velik. Ima dolgo, črno dlako. Najraje grize kosti. Kadar je lepo vreme, ga očka odveže in gre z menoj na sprehod. Moj Koki je nemški ovčar.

Elena Laurica
3. r. DOLINA

URA TELOVADBE

Uro telovadbe vedno nestrno pričakujemo, ker je za nas najljubši predmet. Pred šolo nas čaka šolabus, s katerim se odpeljemo do telovadnice. V slačilnici se najprej preoblečemo in obujemo telovadne copate, potem stopimo v telovadnico, kjer se najprej malo ogrejemo s tekom in igrami z žogo. Nato telovadimo. Delamo razne vaje za pravilno držo in oblikovanje telesa. Učiteljica telovadbe se imenuje Vilma Roso. Najbolj se veselimo, ko začnemo igrati med dvema ognjema. Nekoč so nekateri dečki hoteli igrati košarko, deklice pa verigo. Nastala je zmešnjava. Dečki, ki niso hoteli ubogati učiteljice, so šli sedet, ostali pa so igrali. Razdelili smo se v skupine po štiri in začeli tekmovati v teku. Bilo je zelo zabavno. Na koncu telovadne ure smo bili precej utrujeni. Šli smo v slačilnico in se pripravili za odhod.

Denis Salvi
4. r. BOLJUNEC

OBISKALI SMO SLIKARJA

Učenci tretjega in četrtega razreda smo obiskali domačega slikarja Staneta Žerjalu. Najprej smo si ogledali velika olja v veži in dnevni sobi, nato smo šli v njegovo delavnico, kjer je imel približno 150 slik. Nekaj nam jih je pokazal in povedal, kaj predstavljajo. Najbolj so nam bile všeč kraške pokrajine. Ker je imel tako pokrajino prav v delu, nam je pokazal, kako meša barve. Povedal je tudi, da je neki Anglež iz šestih osnovnih barv in sicer iz rumene, rdeče, modre, bele, črne in zelene, dobil kar 14 tisoč barvnih odtentov.

Pri slikarju Stanetu Žerjalu smo poleg umetniških slik občudovali tudi druge zanimivosti. Gospod Žerjal ima domači muzej, v katerem hrani staro harmoniko, ki jo je igral v mladih letih, škornje iz vojnih časov, dve trobenti, litrsko mero za mleko in drugo. Na koncu nam je gospod Žerjal pokazal še dva filma. Prikazal nam je najprej, kako so v Boljuncu leta 1964 z raketo spustili v ve-

solje Pusta. V drugem filmu pa smo gledali gospoda Žerjalo, ki je igral vlogo Charlota. Vse je bilo zelo zabavno in poučno. Vsi smo z nasmejanimi obrazi odhajali od gospoda Žerjala.

Izidor Sancin
4. r. BOLJUNEC

DECEMBER

Decembra se začne zima. Burja piha in zunaj je mraz. Ljudje se oblačijo v plašče, rokavice in škornje. V hišah kurimo in pazimo, da so vsa vrata in okna dobro zaprta. Nekateri živali spijo v brlogih in jamah. Če je mraz prehud, nekatere živali poginejo.

Zima se začne 21. decembra in traja do marca. Decembra so tudi božični prazniki. Prvega januarja pa se prične novo leto. Kadar zapade sneg, se grem sankat. Otroci smo vsi veseli, kadar zapade sneg.

Kristina Milini
3. r. DOLINA

LUČANJE S POMARANČAMI

V Boljuncu so se ohranili še nekateri stari običaji. Med temi je tudi lučanje s pomarančami in jabolki na dan sv. Štefana. Ta običaj spominja na kamenjanje sv. Štefana, ki je obenem tudi eden od zavetnikov naše vasi.

Lučanje se prične po blagoslovu, ko dekleta prinesejo s seboj pomaranče in jabolka. Dekleta se postavijo na desno stran trga in lučajo fante, ki stojijo na levi. Vsako deklo obmetava tistega fanta, ki ji je najbolj všeč. Fant pa pobere pomarančo ali jabolko in ga zaluča proti tistemu dekletu, ki mu je najbolj pri srcu. Po končanem lučanju gre vsak na svojo stran.

Na ta dan priredijo v vasi tudi kulturni program. Upamo, da se bo ta stari običaj v Boljuncu ohranil.

Fabricij Korošec
4. r. BOLJUNEC

Urednikova pošta

Spet vas moram razočarati, čeprav se dobro zavedam, da ste zelo nestrpni in komaj čakate dneva že davno napovedanega nagradnega žrebanja, ki se to pot vleče v nedogled, seveda ne po krivdi uredništva Galeba. Običaj je, da je nagradno žrebanje po mladinski gledališki predstavi v Kulturnem domu v Trstu. Pri razporejanju mladinskih predstav Stalnega slovenskega gledališča pa se je nekaj zataknilo in so bile večkrat preložene. Prihodnja predstava »Vi-teza na obisku« bo šele v petek, 17. marca, v Kulturnem domu. Zato, dragi šolarji, še malo potrpljenja. Tokrat bo zares! Zato pridite tisti dan v čimvečjem številu na mladinsko predstavo v Kulturni dom, ker se lahko zgodi, da vas bo sreča pobožala in boste lahko odšli domov z eno ali več bogatih nagrad. Pomnite torej: v petek 17. marca v Kulturnem domu!

***

Mislím, da ste vsi pozorno prebrali razpis natečaja za nove platnice Galeba, objavljen v prejšnji številki. Prihodnje leto

bo vsaka Galebova platnica drugačna. Zato se morate pošteno potruditi, se lotiti dela in odposlati svoje osnutke najkasneje do 31. marca na naslov uredništva.

Doslej sem dobil že nekaj osnutkov, toda moram pripomniti, da tisti, ki so jih poslali, niso pozorno prebrali razpisa natečaja. Poudaril sem, da morajo biti osnutki izdelani v pokončnem formatu, po možnosti v velikosti 24 x 33 centimetrov, ker ni mogoče narediti pokončne reprodukcije, če je risba v podolgovatem formatu. Torej, pridno na delo. Vaši izbrani osnutki bodo prihodnje leto krasili platnice Galeba in ponavljam, risbe morajo biti v pokončnem formatu ter z obveznim napisom Galeba.

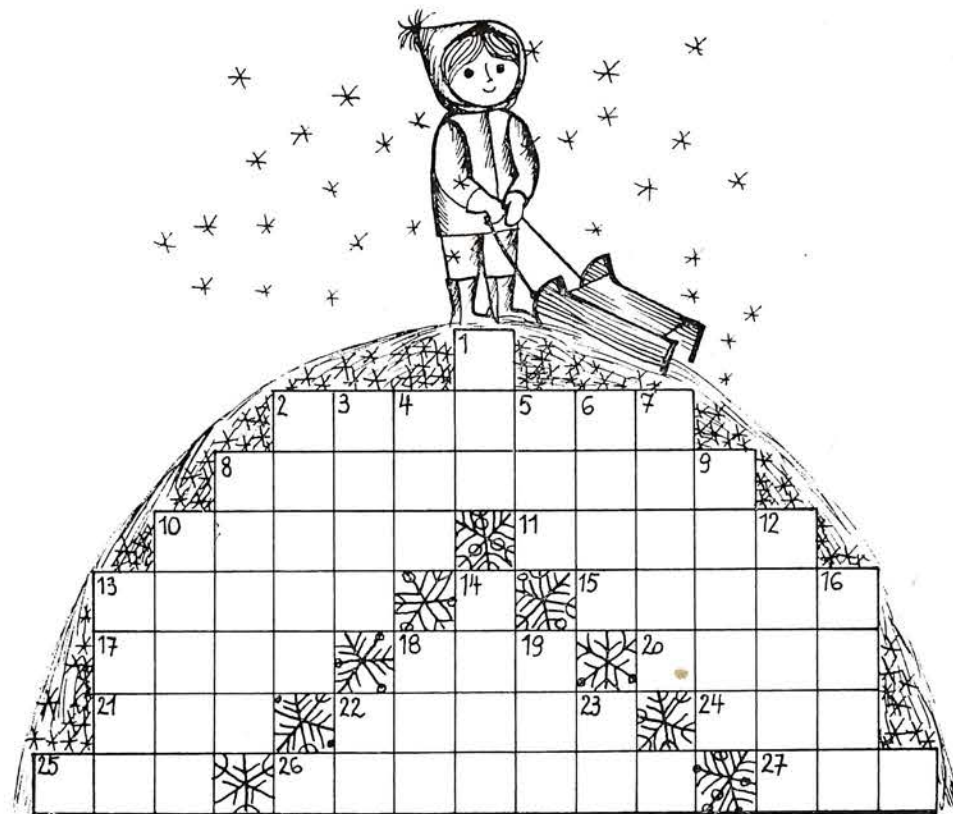
***

Tokrat sem dobil ogromno število vaših dopisov. Vse sem objavil in mislim, da boste zadovoljni. Svetujem pa vam, da pišete o različnih dogodkih, ne pa ves razred o eni in isti temi, ker se potem ponavljate. Če je več opisov, je tudi vsebina bolj pestra.

UREDNIK

Za listre glave

KRIŽANKA »ZIMA«

Vodoravno: 2. meščan Splita, 8. temnordeča brezalkoholna pijača, 10. dan v tednu, 11. moško ime, 13. znojen, 15. aparat za prenašanje zvokov na daljavo, 17. hiter, nagel, 18. divja jeza, srd, 20. najvažnejše pristanišče v Albaniji, 21. rajši, ali, 22. kdor dela kolesa iz lesa, 24. žensko ime, 25. v snegu utrta pot, 26. nasprotno od zadaj, 27. če.

Navpično: 1. okrajšava za jugoslovanski denar, 2. napol svilena tkanina, 3. kar lovec ustrelí ali ujame, 4. geometrijska podoba, 5. šotor, hlod, tnaló, 6. Ober, 7. nasprotno od rad, 8. dolžinska mera, 9. zimzeleno drevo z dragocenim lesom, ki raste zlasti v arabskih državah in je tudi upodobljeno v libanonski zastavi, 10. nasprotno od zmage, 12. rastlina ovijalka, 13. zverina, imenovana tudi ameriški lev, 14. kravji mladič, 16. očanec, 18. iglasto drevo, 19. sadež, plod, 22. avtomobilska oznaka Kopra, 23. znak za prvino radij.

ZLOGOVNICA

		II.	III.				
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							

ČE - DI - IN - JA - KA - KO - LI - LIN -
MRE - NI - O - STAR - ŠI - TI - U - V - LJ -
ZEK - ZVE.

Iz gornjih zlogov sestavi sedem besed naslednjega pomena: 1. šolska potrebščina, 2. nikdar, 3. obuvalo, 4. oče in mati, 5. velika azijska država, 6. bela porcelanska glina, 7. končati življenje.

V drugi in tretji navpični vrsti dobiš ime ni dveh držav: ena je v Aziji, ena pa v južni Ameriki.

Rešitve ugank pošljite do 5. v mesecu na uredništvo Galeba: Lojze Abram, Ulica G. Amendola 12 - 34134 Trst.

REŠITEV UGANK IZ ČETRTE ŠTEVILKE

MAGIČNI LIK — 1. strah, 2. strup - strela, 3. streha - som, 4. korala, 5. muha.

SLIKOVNA KRIŽANKA — **Vodoravno:** 3. polip, 6. kotel, 8. lopata, 9. košara, 10. sekira, 11. ščetka, 14. kolo, 15. valj, 16. fn.

Navpično: 1. kokoši, 2. kitara, 4. lopar, 5. peta, 7. la, 8. lok, 9. kegelj, 11. škaf, 12. čoln, 13. to.

SESTAVLJENKA — V treh vodoravnih vrstah pravokotnika dobiš imena: mandolina, harmonika, kontrabas.

REŠITVE SO POSLALI: David Žetko, Vida Valenčič, Mitja Možina, Patricija Furlan, Marko Cupin, France Beorchia, Boris Čepar, Neva Albi, Alan Oberdan, 3. in 4. r. DONADONI. Dorjan Gomizelj, Boris Guštin, 3. in 5. r. REPENTABOR. Elio Iori, 5. r. MAVHINJE. Damjana Romano, Tanja Stefani, Štefanija Marsič, Lidija Glavina, David Ciacchi, Elena Guzzardi, 4. in 5. r. RICMANJE. Eleonora Rupel, Marvida Čuk, Alenka Bajc, Adrijan Kovačič, 3., 4. in 5. r. SV. IVAN. Marijan Peric, Aleksandra Skrinjar, Igor Jazbec, Štefan Iob, Doroteja Križmančič, Elizabeta Spetič, Kristina Rebula, Niko Jazbec, 3., 4. in 5. r. NABREŽINA. Irena Ražem, Tatjana Kariš, 3. in 4. r. PESEK. Boris Pecchiari, Romana Colarich, Maja Cherti, Elena Smotlak, 2. r. ŽAVLJE. Andrej Carli, Marko Kokoravec, 4. r. TREBČE. Janko Kosmač, 3. r. BORŠT. Rozana Gabrovec, Katerina Mervic, Mitja Pernarčič, Nadja Metlikovec, Agata Santini, Ervin Iori, 2. r. CEROVLJE. Ksenija Marušič, Mirjam Antoni, Martin Frandoli, Jasna Peric, 2. in 3. r. SLIVNO. Michele Passerini, Franci Pacorini, Kristjan Jakominič, Maja Braikovič, Pavel Antoni, Andrej Škerk, Tanja Masten, 2. r. DEVIN. Kristina Gergolet, Martina Baldan, Marija Lavrenčič, Maure Gerin, Martina Gergolet, Luiza Gergolet, Pavel Lakovič, Valentina Jarc, Mitja Frandolič, Jožko Jarc, Fabricij Lakovič, Darij Zanier, 3. in 5. r. DOBERDOB. Karmen Natural, Martin Gregori, Mariza Marcuzzo, Albert Paoli, Aleksander Kalc, 2., 4. in 5. r. GROPAD. Julijan Prašelj, Mitja Ota, Robert Polh, Igor Coretti, Pavel Steržaj, Valter Koren, Tanja Korošec, Lajris Žerjal, Denis Zobec, Aleksander Žerjal, Marko Ota, Fabricij Korošec, Niko Sancin, Denis Salvi, 3. in 4. r. BOLJUNEC. Jadranka Čulav, 3. r. SV. FRANCISEK. Ariana Prašelj, 5. r. DOLINA. Armando Hrovatin, 5. r. OPČINE. Boris Štoka, Marko Riolino, Laura Valentino, Jurij Žagar, Nadja Gherlani, Štefan Kralj, Mitja Grilanc, Valter Auber, Livija Delbello, Elizabeta Živic, Katja Pirc, Loredana Umek, Ervin Doglia, Tanja Pirc, Alenka Kralj, Lara Budin, Peter Škerk, 4. r. ZGONIK. Sara Devetak, Emanuela Kovic, Silvan Tomsič, Lara Vižintin, 2. in 3. r. SOVODNJE OB SOČI. Mauro Benci, Marko Saksida, 3. in 5. r. KAT'NARA. Tatjana Škerlavaj, 1. b.r. SREDNJA OPČINE. Katja Milli, Tatjana Čač, Elena Cerqueni, 1.a in 2.b.r. SREDNJA SV. IVAN. Tanja Zaccaria, 2. r. SREDNJA KRIŽ. Andrej Cossutta, Marijan Guštinčič, 4. in 5. r. KRIŽ. Aleksander Beltrami, Andrej Zugna, 2. in 5. r. ROJAN. Elena Gruden, 4. r. ŠEMPOLAJ. Lara Širca, Katja Čok, 1. r. GABROVEC.

NAGRADE DOBIJO: Katja Čok, 1. r. GABROVEC. Mitja Pernarčič, 2. r. CEROVLJE. Elena Smotlak, 2. r. ŽAVLJE. Irena Ražem, 3. r. PESEK. Lara Vižintin, 3. r. SOVODNJE.